

**Střední škola a Základní škola, Oselce
335 01 Nepomuk**

**Rámcový vzdělávací program
Pečovatelské služby 75-41-E/01**

**Školní vzdělávací program
Pečovatelské služby**

Obsah ŠVP

1. Identifikační údaje školy	5
2. Profil absolventa	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
4. Učební plán	18
5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP	20
6. Učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů	22
7. Charakteristika školy	111
8. Personální a materiální podmínky realizace ŠVP	112
9. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	113
10. Přílohy, dodatky	115

1. Identifikační údaje

Název a adresa školy: Střední škola a Základní škola, Oselce
Oselce 1, 335 01 Nepomuk

Zřizovatel: Plzeňský kraj
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Název školního vzdělávacího programu:
Pečovatelské služby

Kód a název vzdělání:
75-41-E/01 Pečovatelské služby

Stupeň poskytovaného vzdělání:
Střední vzdělání s výučním listem
EQF 3

Délka a forma studia:
3 roky, denní forma studia

Vstupní předpoklady žáků:
splnění povinné školní docházky a kritérií přijímacího
zřízení
zdravotní způsobilost uchazeče doložená vyjádřením
lékaře

Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Tauchen
Kontakty: viz adresa
tel. : 371 595 168, 773 071 715
E-mail: info@stredniskolaoselce.cz
datová schránka: x6qf4v3
IČ: 00077691

Platnost ŠVP : od 1. 9. 2025 pro všechny ročníky

2. Profil absolventa

Název a adresa školy: Střední škola a Základní škola, Oselce
Oselce 1, 335 01 Nepomuk

Zřizovatel: Plzeňský kraj
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Název školního vzdělávacího programu:
Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělávání:
75-41-E/01 Pečovatelské služby

Popis uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v ambulancích nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo pomoci rodinám s péčí o dítě.

Absolvent se uplatní na pozici pečovatel, osobní asistent, pomocník v domácnosti.

Dále se uplatní v úklidových službách v různých zařízeních (např. sociálních či ubytovacích zařízeních, v kancelářích apod.), v kuchyních při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů, při šití a opravách prádla a bytových doplňků, při praní a žehlení prádla. Má předpoklady pro samostatné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

Poskytuje přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům. Pomáhá mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných úkonů. Rodinám pomáhá se zajišťováním péče o dítě. Pomáhá při zajišťování chodu domácnosti, nakupuje, uklízí, připravuje pokrmy. Dokáže charakterizovat, popsat a připravit jednoduché teplé a studené pokrmy a teplé a studené nápoje. Dodržuje technologické postupy, dbá na požadovanou kvalitu výrobků. Orientuje se ve správném skladování a uchovávání potravin. Má znalosti o správné výživě. Má přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb. Provádí úklid v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních, kancelářích, veřejných prostorách. Pomáhá s údržbou a drobnými opravami prádla a bytových doplňků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- byl připraven komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky
- řešil pracovní problémy a podílel se na zabezpečování kvality sociálních služeb
- jednal v souladu s profesně etickými zásadami

- dbal na dodržování práv a bezpečnosti klientů
- dodržoval zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany
- jednal správně hospodárně a ekonomicky efektivně
- usiloval o nejvyšší kvalitu své práce
- byl připraven na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní i občanský i pracovní život
- pracoval a jednal s ohledem na prostředí, situace a problémy včetně týmové práce
- registroval vlastní rozvíjející se osobnost, jednal samostatně a zodpovědně
- žil společně s ostatními, spolupracoval a znal své místo ve společnosti
- prokázal dobré kompetence k pracovnímu uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Název a adresa školy: Střední škola a Základní škola, Oselce
Oselce 1, 335 01 Nepomuk

Zřizovatel: Plzeňský kraj
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Název školního vzdělávacího programu:
Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělávání:
75-41-E/01 Pečovatelské služby

Celkové pojetí oboru vzdělávání

Učební obor je náročný na manuální dovednosti žáků při uplatnění tvořivého myšlení a estetického vnímání. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky.

Vzdělávací program umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí a manuálních dovedností potřebných k vykonávání povolání pečovatelky. Při sestavování a naplňování ŠVP je respektovaná snaha o vybavení absolventa takovými znalostmi, dovednostmi a postoji, které mu umožní dobré uplatnění na trhu práce. Při sestavování obsahu vzdělávání jsou respektovány požadavky sociálních partnerů příslušné odbornosti. Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různých zařízeních sociálních služeb a zdravotnických zařízeních.

Cílem vzdělávacího programu je poskytnout žákům určité množství všeobecných a odborných poznatků a dovedností v oblasti pomocných prací, při poskytování péče nemocným nebo starým lidem, při úklidu, stravování, osobní hygieně, údržbě prádla a při přípravě jídel. Jde zejména o získání znalostí péče o klienta a vědomostí o technologických postupech používaných při úklidu, praní a žehlení prádla, šití a oprav oděvních výrobků a přípravě hotových pokrmů, které žák bude využívat při své práci.

Obsah odborných předmětů je předmětně a časově důsledně koordinován s odborným výcvikem. Obecným cílem vzdělávacího programu je připravit pracovníka, který se dobře umístí na trhu práce, případně bude schopen reagovat na měnící se podmínky trhu práce.

Organizace vzdělávání

Příprava žáků je organizována jako tříleté denní studium. Probíhá vždy jeden týden teoretické výuky a jeden týden odborného výcviku v rozsahu stanoveném učebním plánem.

Teoretické vyučování se uskutečňuje na střední škole v Blovicích. Výuka odborného výcviku bude probíhat na smluvních pracovištích v zařízeních sociálního nebo zdravotnického charakteru pod vedením zkušeného učitele odborného výcviku v maximálním počtu 8 žáků. Ve vyšším ročníku pak pod vedením instruktora, který může vést 6 žáků při výuce odborného výcviku.

Uplatnění absolventa v praxi:

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách, zejména při poskytování přímé obslužné a

asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo při pomoci rodinám s péčí o dítě. Je připraven pracovat na pozici pečovatel, osobní asistent, pomocník v domácnosti.

Dále může pracovat v úklidových službách v různých zařízeních (např. sociálních či ubytovacích zařízeních, v kancelářích apod.), v kuchyních při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů. Protože absolventi ovládají také šití a opravy prádla a bytových doplňků, praní a žehlení prádla, mají předpoklady pro samostatné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

Absolvent se vyznačuje kompetencemi:

Poskytuje přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům. Pomáhá mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékání a zvládnání dalších běžných úkonů. Rodinám pomáhá se zajišťováním péče o dítě. Pomáhá při zajišťování chodu domácnosti, nakupuje, uklízí, připravuje pokrmy. Dokáže charakterizovat, popsat a připravit jednoduché teplé a studené pokrmy a teplé a studené nápoje. Dodržuje technologické postupy, dbá na požadovanou kvalitu výrobků. Orientuje se ve správném skladování a uchovávání potravin. Má znalosti o správné výživě. Má přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb. Provádí úklid v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních, kancelářích, veřejných prostorech.

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení vychází ze školského zákona a klasifikačního řádu SŠ Oselce. Vyučující může žáky hodnotit známkováním, slovně, bodovým systémem. Souhrnná klasifikace je ohodnocením celkové úrovně a zvládnutí kompetencí.

Hodnocení ve všeobecných předmětech v teoretické výuce se provádí formou písemných testů a ústního zkoušení. Kromě úrovně znalostí se hodnotí forma a způsob vyjadřování, v písemném projevu je součástí hodnocení i grafická úroveň.

Vyučující zadává žákům domácí práce, jejich úroveň a kvalita je také součástí klasifikace. V odborném výcviku se hodnotí úroveň odvedené práce při zadávání konkrétních úkolů, součástí hodnocení je i dodržování BOZP a PO a dalších předpisů včetně ZP.

Hodnocení odborného výcviku na smluvních pracovištích vychází pak z hodnocení žáka v pracovním deníku a v případě potřeby a nejasností ZŘOV prokonzultuje s instruktorem OV na pracovišti upřesnění klasifikace.

V předmětech praktického zaměření se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa.

Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování, vystupování žáků a prezentování školy, výsledky skupinových projektů, výsledky žáků při soutěžích apod.

Podmínky přijetí ke vzdělávání

Základní podmínkou je úspěšné dokončení povinné školní docházky. Při přijetí se přihlíží k dosaženému prospěchu v 1. pololetí posledního ročníku posledního roku školní docházky a zdravotní způsobilosti potvrzené lékařem a doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Pojmem žák se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme ve smyslu školského zákona žáky, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Pro tyto žáky jsou speciálně určeny obory vzdělávací skupiny E.

Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření se kombinují za podmínek daných školským zákonem a vyhláškou (č. 27/2016 Sb.)

1. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je zajišťováno formou individuální integrace a formou skupinové integrace (obory E). Praktickou část vzdělávání je nutné uzpůsobit podle individuálních potřeb a možností žáka, uspořádat s ohledem na budoucí uplatnění žáka na trhu práce a pomocí dostupných kompenzačních pomůcek a výukových materiálů, žákům se poskytují na doporučení ŠPZ i další podpůrná opatření, např. asistent pedagoga nebo pedagogická intervence.

Žákům se speciálními vývojovými poruchami učení je nutné věnovat zvýšenou pozornost, volit vhodné metody a formy výuky, případně i hodnocení (individuální tempo, eliminace psaní dlouhých textů, používání testů, speciální formy zkoušení).

2. Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je třeba vždy vycházet z konkrétní situace vzdělávacích schopností a potřeb žáka. Jedná se zejména o volbu vhodných výchovných prostředků, úzkou spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky, řízení komunikačních problémů, snahu o aktivní a zvýšenou motivaci žáků a vytváření pozitivního klimatu ve škole.

Při vzdělávání těchto žáků je nutné povzbuzovat žáky při neúspěchu a posilovat motivaci k učení, poskytovat pomoc při osvojování se vhodných způsobů učení, věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy.

3. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Jedná se o žáky, kteří prokazují vysokou úroveň výkonů ve všech nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělávání, projevují vysokou motivaci, jsou cílevědomí a kreativní. Mohou mít negativa v sociálně komunikativní oblasti, mohou mít problémy v sebepojetí a sebehodnocení. Je důležité nejen zjistit, v čem žák vyniká, ale i jaké má problémy a nedostatky a tomu přizpůsobit práci s ním. Důležité je využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s ICT, zapojit žáky do soutěží, prezentací školy apod. Měli by být vedeni i k co nejlepším výkonům v oblastech a předmětech, na které nejsou orientováni.

V odůvodněných případech na základě žádosti zákonného zástupce (zletilého žáka) a doporučení PPP může ředitel školy umožnit žákovi individuální vzdělávání.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele žáka a výchovného poradce.

Třídní učitel vypracuje s metodickou podporou výchovného poradce plán pedagogické podpory žáka (PLPP). Na tvorbě PLPP se podílejí i vyučující ostatních předmětů.

Třídní učitel seznámí s PLPP žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další

pedagogické pracovníky podílející se na realizaci PLPP. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogy průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby PLPP za metodické podpory výchovného poradce průběžně aktualizuje s ohledem na vývoj speciálních potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření dle PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci, v případě plnoletého žáka žákovi, využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci pokračují nadále v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou, která se skládá z písemné a ústní zkoušky z odborných předmětů a praktické zkoušky z odborného výcviku, zkoušky probíhají v učebně a v podmínkách provozu. Součástí praktické zkoušky je péče o klienta, příprava pokrmu, technologické postupy u údržby a oprav prádla a při úklidových pracích; délka praktické zkoušky je 2 pracovní dny. Obsah a organizace ZZ se řídí platnými školskými předpisy. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru různými školeními a kurzy.

Průřezová témata

Všemi předměty i odborným výcvikem prostupuje snaha pedagogů o prevenci sociálně patologických jevů. Plné znění Minimálního preventivního programu Střední školy Oselce je k dispozici u metodika prevence.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství vede žáky k chápání významu slov svoboda, demokracie, zásad fungování a zdokonalování demokratické společnosti, k vytvoření postojové a hodnotové orientace. Žák by měl získat dostatečné základy k tomu, aby v osobním životě zaujal místo sebevědomého, aktivního, komunikativního a odpovědného, ale také sebekritického občana, který si dobře uvědomuje svá občanská práva ve společnosti, ale současně si je vědom povinností vůči společnosti, rodině, zaměstnavateli atd. Výuka žákovi napomůže orientovat se v médiích, třídít ohromné množství informací, diskutovat o společenských i kontroverzních a citlivých problémech. To všechno předpokládá žákův vstřícný přístup nejen k novým poznatkům, ale současně k poznání historie, společenského vývoje, kulturního odkazu, různých názorových proudů, náboženství, souvislostí, domácí i zahraniční politiky. Současně je žák veden k tomu, aby byl schopen aktivně komunikovat, argumentovat, prosazovat své názory a zároveň akceptovat názory jiných.

Člověk a životní prostředí

Téma člověk a životní prostředí vede žáka k tomu, aby si uvědomoval a chápal přírodní a sociální zákonitosti, jevy, procesy v souvislosti s vlivem člověka na přírodu. Žák si musí být vědom odpovědnosti vůči sobě, společnosti i celému světu.

Přírodu by měl žák vnímat nejen jako základní existenční podmínku života jedince, ale i jako

nedílnou součást vesmíru a také jako omezený zdroj přírodních surovin. Měl by chápat koloběh látek v přírodě, uvědomovat si přírodní zdroje nerostných surovin a také přírodu jako existenčně nutný zdroj výživy lidské populace.

Současně se musí orientovat v množství nebezpečných látek v přírodě, ale i v těch látkách, se kterými pracuje ve svém oboru a jsou pro přírodu i zdravý život člověka nebezpečné. Trvale udržitelný rozvoj je celoživotním procesem, za nějž je zodpovědný každý jedinec.

Žák by měl pochopit a přijmout zodpovědnost za vliv člověka na životní prostředí, půdu, klima lokální i světové.

Člověk a svět práce

Hlavním cílem je příprava takového absolventa, který je zdatným jedincem v odborné oblasti a díky tomu je schopen se dobře uplatnit na trhu práce i v osobním životě. Toto průřezové téma navazuje na znalosti získané ve všeobecném i odborném vzdělávání i v odborném výcviku.

Žák si stanoví a formuje osobní životní priority, vyhledává, třídí a rozhoduje o uplatnění a využití získaných informací.

Žáci si musí uvědomit odpovědnost za svůj život, význam vzdělání pro životní profesní úspěšnou kariéru. Prioritou je schopnost se písemně i ústně prezentovat u potencionálních zaměstnavatelů nejen s ohledem na své schopnosti, ale i se zřetelem ke vztahu zaměstnavatel vůči zaměstnanci.

Znalost Zákoníku práce je pro každého jedince nutným předpokladem při uzavírání pracovních smluv, či dohod o provedení práce.

V případě ztráty zaměstnání by měl být schopen vyhledat možnosti sociální podpory a možnosti rekvalifikací.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života. Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výuky a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně pracovat a rozpoznávat možnosti i rizika jejich využití.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

Přehled plnění průřezových témat v jednotlivých předmětech

	Občan v demokratické společnosti	Člověk a životní prostředí	Člověk a svět práce	Člověk a digitální svět
Český jazyk	•		•	•
Občanská nauka	•	•	•	•
Matematika			•	•
Tělesná výchova	•	•		
Základy ekonomiky	•	•	•	•
Hospodářské výpočty	•	•	•	
Počítače			•	•
Zdravověda	•	•	•	
Pečovatelství	•	•	•	
Epidemiologie a hygiena	•	•	•	•
Člověk ve zdraví a nemoci	•	•	•	•
Příprava pokrmů		•	•	
Šití a opravy prádla			•	
Technologie úklidu a údržby prádla	•	•	•	
Odborný výcvik	•	•	•	•

Rozpracování klíčových kompetencí v teoretickém vyučování a odborném výcviku

Kompetence k učení

- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace (TV)
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.) (TV)
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí (OV, TV)
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků učení od jiných lidí (OV, TV)

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu a s vedením učitele navrhnout způsob provedení (OV, TV)
- při plnění zadaných úkolů využít zkušenosti nabyté při OV a TV
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení) (OV, TV)
- využívat digitální technologie v praktickém životě i k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru (TV)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování (OV, TV)

- naslouchat pozorně druhým, vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse (TV, OV)
- schopnost komunikovat i prostřednictvím digitálních technologií.(TV)

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích (TV, OV)
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly (OV, TV)
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku (OV, TV)
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům a diskriminaci (OV, TV)

Občanské kompetence

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje (OV, TV)
- jednat odpovědně a samostatně (OV)
- uvědomovat si preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.(TV)

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám (OV, TV)
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních příležitostech (TV)

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky (OV, TV)
- rozpoznat základní tvary předmětu (OV, TV)
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úloh (TV)
- správně pracovat s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě (TV)

Digitální kompetence

- pracovat s osobním počítačem (TV)
- komunikovat elektronickou poštou (TV)
- získávat informace z internetu (OV, TV)
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů (TV)
- využívat digitální technologie při získávání a hodnocení informací z různých zdrojů. (TV)
- schopnost při tvořivých činnostech využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.(TV)
- porozumět hlubším principům, na kterých pracují digitální technologie. (TV)

Rozpracování odborných kompetencí v teoretickém vyučování a odborném výcviku

Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům:

- pomáhat mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně (OV, TV)
- oblékání a zvládnání dalších běžných úkonů (OV)
- pomáhat při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí (OV, TV)
- zprostředkovávat klientům kontakt se společenským prostředím a pomáhat jim při obstarávání osobních záležitostí, při vzdělávacích a jiných aktivizačních činnostech (OV, TV)
- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o dítě (OV, TV)
- vhodně komunikovat s klienty, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií (OV, TV)
- dodržovat zásady společenského a profesního chování (OV, TV)
- používat při poskytování osobní péče klientům vhodné pomůcky a zařízení, správně je udržovat a dezinfikovat (OV, TV)
- v případě potřeby poskytovat neodkladnou první pomoc a zajistit pomoc odbornou (OV, TV)
- pomáhat při prosazování práv a zájmů klientů (OV, TV)

Pomáhat při zajišťování chodu domácnosti:

- pomáhat při zajišťování stravy (distribuce hotových jídel, ohřátí nebo příprava jednoduchých pokrmů a nápojů) (OV, TV)
- provádět běžný úklid v domácnosti (OV, TV)
- zajišťovat základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie (OV, TV)
- zajišťovat nákupy a další běžné služby, pomáhat klientům při kontaktu s venkovním prostředím (OV)
- používat správně běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje a prováděti jejich standardní údržbu (OV)

Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb:

- mít přehled o formách a zařízeních sociálních služeb a základních podmínkách poskytování sociálních služeb (OV, TV)
- vědět, ve kterých pracovních činnostech a na jakých pracovních pozicích se mohou v sociálních službách uplatnit (OV, TV)
- být připraven komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb (OV, TV)
- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dbát na dodržování práv a bezpečnosti klientů (OV)

Provádět úklid v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních:

- používat vhodné čisticí prostředky a úklidové pomůcky (OV)
- obsluhovat stroje a zařízení používané při úklidu a dodržovat přitom zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (OV)
- provádět pravidelný (denní, týdenní) a generální úklid (mytí podlah a obkladů, čištění oken atd.) (OV)

Připravovat jednoduché pokrmy a nápoje, dodržovat hygienické požadavky při jejich přípravě:

- pomáhat při přípravě pokrmů (OV)
- připravovat teplé nápoje (OV)
- zabezpečovat inventář po jeho použití a vyčištění (OV)
- používat a udržovat technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu (OV)
- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností (OV)
- provádět sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů (OV)
- skladovat suroviny a nápoje podle jejich druhů v souladu s hygienickými požadavky (OV)
- provádět úklid a čištění skladovacích prostor (OV)

Ovládat šití a opravy prádla a bytových doplňků:

- volit vhodný materiál s ohledem na požadované vlastnosti výrobku (OV, TV)
- provádět základní údržbu a seřízení šicího stroje (OV, TV)
- opravovat prádlo a oděvy - zašívání, aplikace, začišťování (OV, TV)
- zhotovovat jednoduché výrobky (povlečení, závěsy, apod.) (OV, TV)

Ovládat praní a žehlení prádla a oděvů:

- třídít prádlo a oděvy pro praní podle druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění (OV)
- používat vhodné prací prostředky (OV, TV)
- odstraňovat běžně dostupnými prostředky skvrny (OV, TV)
- dodržovat osobní hygienu a bezpečnost při práci v průběhu třídění, praní, sušení, žehlení, skládání a expedici (OV)
- obsluhovat prací, sušicí a žehlicí stroje (OV)

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, návštěvníků apod.) (OV)
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence (OV, TV)
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví (OV)
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc (OV, TV)

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku (OV, TV)
- dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti (OV)
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb,
- zohledňovat požadavky klienta - zákazníka, občana (OV)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské

ohodnocení (OV, TV)

- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí (OV)
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí (OV)

4. Učební plán

Název a adresa školy: Střední škola a Základní škola, Oselce
Oselce 1, 335 01 Nepomuk

Zřizovatel: Plzeňský kraj
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Název školního vzdělávacího programu:
Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělávání:
75-41-E/01 Pečovatelské služby

Předmět	1. ročník (hodin týdně)	2. ročník (hodin týdně)	3. ročník (hodin týdně)	Celkem za dobu vzdělávání
Český jazyk	1,5	1,5	1	128
Občanská nauka	1	1	1	96
Matematika	1	1	1	96
Tělesná výchova	1	1	1	96
Základy ekonomiky	0	1	1	64
Hospodářské výpočty	2	0	0	64
Počítače	1	1	1	96
Zdravověda	1	1	2	128
Pečovatelství	1	1	2	128
Epidemiologie a hygiena	1	1	0	64
Člověk ve zdraví a nemoci	1	0	0	32
Příprava pokrmů	2	1	1	128
Šití a opravy prádla	1	1	0	64
Technologie úklidu a údržby prádla	1	1	1	96
Odborný výcvik	14,5	21	21	1808
Celkový počet hodin týdně	30	33,5	33	96,5
Celkový počet hodin za dobu vzdělávání				3088

Počítáno na 32 týdnů v každém ročníku.

V 1. ročníku se střídá teoretické vyučování a praktické vyučování po týdnu.

Ve 2. a 3. ročníku jsou 4 dny teoretického vyučování a 6 dnů praktického vyučování. Praktické vyučování v 1. ročníku probíhá 4 dny po 6 hodinách a 1 den po 5 hodinách. Úprava výuky je nutná vzhledem k dopravním spojům dojíždějících žáků.

Ve 2. a 3. ročníku probíhá praktické vyučování v rozsahu 6 dnů po 7 hodinách.

V odůvodněných případech na základě žádosti zákonného zástupce (zletilého žáka) a doporučení lékaře může ředitel školy uvolnit žáka z výuky tělesné výchovy.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	Počet týdnů v ročníku		
	1.	2.	3.
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32
Den běžeckého lyžování	0	1	0
Turistika v přírodě	0,8	1	1
Člověk za mimořádných situací	0,2	0	0
Časová rezerva, exkurze, projektové dny, opakování učiva	7	6,0	5
Závěrečné zkoušky	0	0	2
Celkem	40	40	40

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet hodin za dobu vzdělávání podle RVP	Počet hodin za dobu vzdělávání podle učebního plánu
Jazykové vzdělávání	64	96
Občanský vzdělávací základ	96	160
Matematické vzdělávání	96	160
Estetické vzdělávání	32	32
Vzdělávání pro zdraví	96	96
Informatické vzdělávání	64	96
Pečovatelství	1120	1568
Úklidové práce	128	208
Příprava pokrmů	256	320
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	160	160
Praní a žehlení prádla a oděvů	128	192
Disponibilní hodiny	640	848
Celkem	3072	3088

5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP

Název a adresa školy: Střední škola a Základní škola, Oselce
Oselce 1, 335 01 Nepomuk

Zřizovatel: Plzeňský kraj
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

Název školního vzdělávacího programu:
Pečovatelské služby

Kód a název oboru vzdělávání:
75-41-E/01 Pečovatelské služby

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Předměty	1.	2.	3.	Disponibilní hodiny	Celkem týdně za dobu vzdělávání
Jazykové vzdělávání						
český jazyk (2)	Český jazyk	1	1	1	1	3
Občanský vzdělávací základ (3)	Základy ekonomiky	0	1	1	2	2
	Občanská nauka	1	1	1	0	3
Matematické vzdělávání (3)	Matematika	1	1	1	0	3
	Hospodářské výpočty	2	0	0	2	2
Estetické vzdělávání (1)	Český jazyk	0,5	0,5	0	0	1
Vzdělávání pro zdraví (3)	Tělesná výchova	1	1	1	0	3
Informatické vzdělávání (2)	Počítače	1	1	1	1	3
Pečovatelství (35)	Zdravověda	1	1	2	2	4
	Pečovatelství	1	1	2	2	4
	Epidemiologie a hygiena	1	1	0	1	2
	Člověk ve zdraví a nemoci	1	0	0	1	1
	Odborný výcvik	9	14,5	14,5	8	38

Úklidové práce (4)	Technologie úklidu a údržby prádla	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5
	Odborný výcvik	1	2	2	2	5
Příprava pokrmů (8)	Příprava pokrmů	2	1	1	1	4
	Odborný výcvik	2	2	2	1	6
Šití a opravy prádla a bytových doplňků (5)	Šití a opravy prádla	1	1	0	0	2
	Odborný výcvik	1	1	1	0	3
Praní a žehlení prádla a oděvů (4)	Technologie úklidu a údržby prádla	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5
	Odborný výcvik	1,5	1,5	1,5	1,5	4,5
Disponibilní hodiny (20)					26,5	
Celkový počet hodin týdně		30	33,5	33		96,5

Počítáno na 32 týdnů v každém ročníku.

Odborný výcvik 1. ročník 4 dny x 6 hodin+ 1 den x 5 hodin = 29

2. a 3. ročník 6 dnů x 7 hodin = 42

6. Učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacého předmětu

ČESKÝ JAZYK

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 128 (1,5-1,5-1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacého předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je naučit žáky v souladu s jazykovými a společenskými normami správně formulovat a vyjadřovat své názory, myšlenky a postoje a obhajovat je. Učí se vyhledávat informace z různých zdrojů, používat základní jazykové normativní příručky a rozvíjí své komunikační dovednosti. Výuka je zaměřena na prohlubování a kultivaci jazykového projevu žáků a využívání vědomostí a dovedností v praktickém životě. Žáci se učí porozumět literárnímu textu a prohlubují své čtenářské dovednosti.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – Jazykové vzdělávání – český jazyk a Estetické vzdělávání.

Oblast mluvnice navazuje na znalosti základního pravopisu a upevňuje je. Rozvíjí slovní zásobu, zejména v oblasti odborné terminologie a přejatých slov, rozšiřuje vyjadřovací schopnosti žáků tak, aby pochopili rozdíl mezi spisovnou normou a nespisovným jazykem a nutnost používání správné odborné terminologie. Žáci pracují s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovného jazyka českého.

Oblast komunikace a slohu se věnuje sestavení jednoduchých textů ve stylu prostě sdělovacím, administrativním a odborném, s ohledem na dovednosti z oblasti běžného praktického života – běžné administrativní písemnosti, modelové situace. Žáci zdokonalují své stylistické dovednosti, tak aby byli schopni písemně i ústně komunikovat v běžných situacích.

Estetické vzdělávání se zaměřuje na rozlišování různých druhů umění a pochopení literárního textu přiměřené náročnosti. Žáci nadále upevňují své čtenářské dovednosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali přehled o kulturním dění
- dokázali být tolerantní k názorům a vkusu ostatních
- vnímali jazykovou kulturu jako součást osobnosti člověka a využívali spisovný jazyk v běžné písemné komunikaci
- dovedli slušně vystupovat
- výstižně a správně se vyjadřovali

Výukové strategie

Základem procvičování a upevňování pravopisných znalostí žáků je samostatná a skupinová práce s různými typy cvičení – doplňovací cvičení, tvorba vět, tvoření otázek, oprava textu, samostatná reprodukce textu písemně i ústně. Žáci pracují se základními jazykovými příručkami – Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov.

Součástí výuky je poslech a četba literárních i přiměřeně náročných odborných a populárně naučných textů a sledování ukázek hraných i dokumentárních filmů.

Žáci vyhledávají informace v odborných publikacích, učebnicích a na internetu, v mluveném i psaném projevu. Součástí výuky je návštěva knihovny a filmového představení. Při hodinách budou žáci používat pracovní listy, pracovní sešity a sešity s pravopisnými cvičeními. Výuka je vzhledem k oboru vzdělávání přizpůsobena individuálnímu pracovnímu tempu a schopnostem jednotlivých žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Hodnotí se nejen správnost písemné práce žáků, ale i pečlivost vypracování, iniciativa a podíl na skupinové práci.

Součástí hodnocení je i četba, porozumění textu a jeho správná interpretace. Hodnocení výsledků vzdělávání je individuální a vychází ze schopností žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence: žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci ústně i písemně. Své myšlenky formulují srozumitelně a souvisle, vhodně se prezentují a volí jazykové prostředky adekvátně k účelu textu. Aktivně se zúčastňují diskuse, formulují své názory. Zpracovávají přiměřeně náročné souvislé texty na běžná i odborná témata, pracovní i jiné písemnosti.

Kulturní povědomí: sledují aktuální kulturní dění jak v republice, tak v regionu. Orientují se v systému kulturních institucí, navštěvují knihovnu.

Kompetence k učení: žáci jsou připraveni efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat k učení zkušenosti ostatních. Přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí a přiměřeně na ně reagují.

Člověk a svět práce: žáci se připravují na úspěšný vstup na trh práce, učí se vypracovat základní písemnosti, např. životopis, úřední dopis. Řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni zvolit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých úkolů, využívat vědomostí a dovedností nabytých dříve.

Občan v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti samostatného morálního úsudku, aby dovedli jednat s lidmi, věcně diskutovat a hledat kompromisní řešení ve sporech a aby dokázali přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování jak v pracovním, tak v osobním životě.

Člověk a digitální svět: žáci získávají přehled o médiích, učí se pracovat s informacemi, získávat je i kriticky hodnotit. Při práci využívají internet.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na ukázkách rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, uvede příklady vhodného a nevhodného použití vrstev jazyka - vyjmenuje jazyky sousedních států a zařadí češtinu do jazykové skupiny, vyjmenuje některé příbuzné jazyky - vytvoří příbuzná slova - označí kořeny slov <p>- vyhledá ve SSJČ a SCS slova a vypíše jejich věcný význam</p> <p>- doplní i/y podle druhu souhlásky, slova roztrídí</p> <p>- označí a doplní slova vyjmenovaná a příbuzná</p> <p>- doplní interpunkční znaménka podle druhu vět</p> <p>- píše podle diktátu</p> <p>- tvoří věty na běžná vyjmenovaná slova</p>	<p>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - národní jazyk a jeho útvary - jazykové skupiny - stavba slova, tvoření slov - slovní zásoba - upevňování pravopisných dovedností: (souhlásky a souhláskové skupiny, vyjmenovaná a příbuzná slova, věty podle postoje mluvčího)
<ul style="list-style-type: none"> - napíše krátkou zprávu - zhotoví plakát, vizitku - vytvoří osnovu jednoduchého textu - napíše osobní dopis, SMS, email	<p>2. Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - styl prostě sdělovací, krátké informační útvary, osnova
<ul style="list-style-type: none"> - doplní text na základě předchozí četby - vyhledá samostatně v přiměřeně náročném textu odpovědi na otázky - vyhledá na internetu informace podle zadaných kritérií	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací, orientace v textu
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé literární druhy a žánry, vyjmenuje některé jejich znaky	<p>4. Práce s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní literární druhy a žánry (proza, poezie, drama, pověst, pohádka, bajka, báje)
<ul style="list-style-type: none"> - navštíví výstavu - reprodukuje regionální pověst	<p>5. Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura a kulturní instituce v regionu

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - píše podle diktátu, doplňuje věty, tvoří věty na určená slova - určí vzory - doplní spisovné koncovky	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - upevňování pravopisných dovedností (vyjmenovaná slova, skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mně-mě, předložky a předpony s-, z-, vz-) - podstatná a přídavná jména
- napíše životopis - napíše odpověď na úřední dopis - vyplní běžné tiskopisy	2. Komunikační a slohová výchova - styl administrativní (životopis, úřední dopis, tiskopisy)
- sestaví osnovu jednoduchého odborného textu - vyhledá informace o odborném tématu - vyjmenuje některé druhy odborných časopisů	3. Práce s textem a získávání informací - odborný text - dokumentární film - tiskoviny – noviny, časopisy
- charakterizuje text podle tématu - převypráví obsah filmu - smysluplně doplní repliky do komiksu - vyjmenuje kulturní instituce, charakterizuje jejich činnost a pojmenuje pracovní náplň vybraných profesí	4. Práce s literárním textem - cestopis - komiks - film a literatura - kulturní instituce

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí základní skladebnou dvojici a doplní koncovku slovesa - doplní interpunkci v jednoduchém souvětí - skloňuje osobní a ukazovací zájmena - přečte text se správnými tvary číslovek - převádí věty do různých slovesných časů - napíše přiměřeně dlouhý text v podmiňovacím způsobu	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - upevňování pravopisných dovedností (shoda přísudku s podmínkem, věta jednoduchá a souvětí) - zájmena - číslovky - slovesa - příslovce
-napíše charakteristiku - popíše pracovní pomůcku nebo nástroj	2. Komunikační a slohová výchova - styl odborný (popis, charakteristika, popis pracovního postupu, jednoduchý výklad)

<ul style="list-style-type: none"> - popíše pracoviště - popíše pracovní postup 	
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchý výklad ze svého oboru a vyhledá k němu informace v různých zdrojích - sestaví přehled kulturních akcí ve svém okolí a vyhledá zajímavé turistické lokality v regionu pomocí internetu a odborné literatury 	<p>3. Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborný text - internet
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší žánry, vlastními slovy vyjádří jejich charakteristické znaky - převypráví vlastními slovy obsah uměleckého díla 	<p>4. Práce s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - sci-fi, detektivka, horor, fantasy, thriller - muzikál, opera, činohra

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

OBČANSKÁ NAUKA

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1- 1 -1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, v nichž žijí, uvědomovat si vlastní identitu (tj. totožnost-kdo jsou z hlediska národa, území, náboženství, s jakým vzorem nebo partou mladých lidí se oni sami ztotožňují, jaký mají, nebo chtějí mít životní styl) a učí se nepodléhat manipulaci.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – občanský vzdělávací základ-učivo je rozvrženo do čtyř oblastí.

Oblast-Člověk v lidském společenství, navazuje na znalosti ze základní školy o člověku a doplňuje je o základy náboženství a problémy spojenými se sektami.

Oblast-Člověk jako občan se věnuje lidským právům a možnostem, jak se o nich dozvědět, dále pak základům politické gramotnosti.

V oblasti - Člověk a právo jsou žáci seznámeni se základy právního vědomí a trestní odpovědnosti.

Oblast-Česká republika, Evropa se věnuje globálním problémům současného světa a postavení ČR v rámci EU i celého světa.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru
- dokázali získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a využívat je
- vnímali rozvrstvení společnosti (a to nejen české) z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení
- pochopili práva a povinnosti, která pro ně vyplývají z jejich role v rodině, ve škole a na pracovišti
- dokázali se lépe orientovat ve společnosti a aktivně se mohli zapojit do ovlivňování veřejných záležitostí a dokázali řešit také své vlastní problémy

Výukové strategie

V prvním ročníku bude převažovat výklad, řízený rozhovor, skupinová práce, dále pak diskuze na dané téma.

V dalších ročnících pak ještě samostatná a skupinová práce žáků. Podle možností bude výuka doplněna exkurzemi.

Výuku doplní videa a vyhledávání informací na internetu. Žáci budou při hodinách používat sešity k zápisu nejdůležitějších informací a pracovní listy.

Hodnocení výsledků

Při hodnocení se vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Hodnotí se iniciativa a podíl na skupinové práci, při hodnocení je nutné přistupovat k žákům individuálně.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Žáci využívají svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a institucemi, při řešení otázek svého politického a občanského rozhodování, při řešení problémů osobního, právního a sociálního charakteru. Vyhledávají a hodnotí informace z různých zdrojů a využívají.

Kompetence k řešení problémů

Žáci volí vhodné prostředky a způsoby ke splnění jednotlivých aktivit a spolupracují při řešení problémů s ostatními žáky v kolektivu.

Komunikativní kompetence:

Žáci jsou připraveni jednat na úradech, pracovištích a se zaměstnavateli. Učí se naslouchat druhým.

Personální kompetence

Cílem je, aby žáci reálně posuzovali své možnosti a dokázali odhadnout důsledky svého jednání.

Občanské kompetence

Žáci jsou vedeni k dodržování zákonů a práv jiných lidí, k uznávání hodnoty života a odpovědnosti za něj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci se připravují na budoucí povolání, aby pochopili své možnosti na trhu práce a znali práva a povinnosti své i svých zaměstnavatelů.

Člověk v demokratické společnosti: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti samostatného úsudku, aby dovedli jednat s lidmi, věcně diskutovat a hledat kompromisní řešení a aby dokázali přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování jak v pracovním, tak v osobním životě.

Člověk a svět práce: žáci se připravují na úspěšný vstup na trh práce, učí se vypracovat základní písemnosti. Řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni zvolit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých úkolů.

Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými

jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy.

Člověk a digitální svět: žáci získávají přehled o médiích, učí se pracovat s informacemi, získávat je a kriticky hodnotit, Při práci využívají internet,

Rozpracování odborných kompetencí

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Žáci chápou bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků.

Žáci jsou vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní lidská práva, zakotvená v českých zákonech - popíše, kam se obrátit, když jsou ohrožena 	<p>1. Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky přistupuje k masmédiím a využívá jejich nabídky pro další rozvoj osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - svobodný přístup k informacím, média jejich funkce, kritický přístup k nim, média jako zdroj zábavy a poučení
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, k čemu je pro občana prospěšný stát a jaké má ke svému státu občán povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva
<ul style="list-style-type: none"> - uvede nejvýznamnější české politické strany - popíše nebezpečí totality a vysvětlí, co jsou svobodné volby 	<ul style="list-style-type: none"> - politika, politické strany, volby, právo volit
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady extremismu, například z tisku - vysvětlí, proč jsou extrémistická hnutí nebezpečná 	<ul style="list-style-type: none"> - politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna, mládež a extremismus
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady pozitivní občanské angažovanosti 	<ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje demokracii a objasní její fungování 	<ul style="list-style-type: none"> - základní hodnoty a principy demokracie

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národností, náboženství a sociálního postavení	1. Člověk v lidském společenství - lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost a její vrstvy
- dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích	- odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i uží komunitě
- popíše některé důvody sociální nerovnosti ve společnosti	- sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti
- vysvětlí na příkladech, z čeho mohou vzniknout konflikty mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky menšin	- rasy, národy, národnosti, většina a menšiny, migrace v současném světě
- uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen)	- postavení mužů a žen ve společnosti
- popíše specifika některých náboženství - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné sekty anebo náboženská nesnášenlivost	- víra a ateismus, náboženství a církve, sekty, náboženský fundamentalismus
- uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a chudých (včetně lokalizace na mapě)	2. Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, ohniska napětí ve světě
- najde na mapě ČR a vyjmenuje její sousedy	- ČR a její sousedé
- vyjmenuje státní symboly	- české státní a národní symboly
- uvede hlavní problémy globálního světa	- globalizace
- popíše postupné hospodářské a politické propojování Evropy	- ČR a evropská integrace
- na příkladu z médií popíše, jaké metody používají teroristé	- nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše, čím se zabývá policie, soudy, státní zastupitelství - orientuje se v soustavě soudů, popíše	1. Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů - soustava soudů v ČR, notáři,

práci notářů advokátů a soudců	advokáti, soudcové
<ul style="list-style-type: none"> - napíše reklamaci na zakoupené zboží nebo služby, - na textu smlouvy vysvětlí, jaké mu vyplývají povinnosti a práva, včetně důsledků nedodržení podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> - právo a mravní odpovědnost v běžném životě, vlastnictví, smlouvy, práva spotřebitele
<ul style="list-style-type: none"> - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, manžely - vysvětlí, kde v této oblasti vyhledat informace a pomoc při řešení konfliktů - uvede problémy spojené s rozvodem manželů 	<ul style="list-style-type: none"> - manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zásady: neznalost zákona neomlouvá, před zákonem jsme si všichni rovni a presumpce neviny 	<ul style="list-style-type: none"> - trestní právo, trestní odpovědnost, tresty, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud)
<ul style="list-style-type: none"> - popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání) 	<ul style="list-style-type: none"> - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech, kriminalita páchaná mladistvými

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

MATEMATIKA

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1-1-1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vzdělávání v matematice je výchova přemýšlivého žáka, který bude umět používat matematiku nejen v odborné složce vzdělávání, ale i v osobním životě, budoucím zaměstnání i v dalším vzdělávání. Žáci v průběhu studia získají matematické dovednosti, důraz je kladen na rozvoj matematické kompetence žáků, schopnosti počítat v běžných životních i pracovních situacích. Žáci rozumí jednoduchému písemnému nebo slyšenému zadání. Výuka je založena na modelu frontální výuky a pro žáky se specifickými potřebami při výuce je používán individuální přístup.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – Matematické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do tří ročníků po 1 hodině týdně, sedmi oblastí zaměření.

Oblast Operace s reálnými čísly je zaměřena na provádění aritmetických operací s přirozenými čísly, zaokrouhlování, používání trojčlenky, procent, řešení praktických příkladů.

Oblast Výrazy a rovnice je zaměřena na úpravu výrazů a řešení jednoduchých lineárních rovnic o jedné neznámé.

Oblast Funkce vymezuje pojem funkce, přímé a nepřímé úměrnosti.

Oblast Planimetrie řeší základní pojmy, obvody a obsahy základních rovinných obrazců a využití na praktických příkladech.

Oblast Stereometrie je zaměřena na povrchy a objemy základních geometrických těles (krychle, kvádr, válec).

Oblast Práce s daty vysvětluje data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky
- vyhodnocovali informace kvantitativního charakteru z grafů, diagramů, tabulek
- měli pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání a důvěru ve vlastní schopnosti
- sami kontrolovali správnost dosažených výsledků výpočtů

Výukové strategie

Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách a jiných v danou chvíli dostupných učebnách. Na hodinách se používají pomůcky na rýsování, kapesní kalkulatory, v některých případech i práce s počítačem. Při výuce matematiky a jejím procvičování, k rozšíření matematických kompetencí jsou používány různé učebnice, grafy, zdroje přiměřené

znalostem a schopnostem žáků. K procvičování a upevňování vědomostí dochází formou drilu, cvičení a her.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Písemné zkoušení je prováděno formou písemné prověrky v trvání 10-15 minut, která je zpravidla zadána na jedno téma a ukazuje, jak žák dané téma zvládl.

Ústní zkoušení je prováděno zápisem příkladů na tabuli. Dále jsou žáci hodnoceni za iniciativu při výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence: žáci se vyjadřují pomocí matematické symboliky. Své myšlenky formulují v číslech a dalších matematických termínech. Počítají přiměřeně náročné příklady.

Kompetence k učení: žáci jsou připraveni efektivně počítat, vyhodnocovat dosažené výsledky. Přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí a přiměřeně na ně reagují.

Matematické kompetence: žáci umí správně používat a převádět běžné jednotky. Umí používat a číst různé formy grafického znázorňování, tabulky, diagramy, grafy, schémata. Provádí odhad výsledku řešení dané úlohy, znají základní tvary předmětů.

Člověk a digitální svět: žáci se učí pracovat s informacemi, získávat je, hodnotit, umí při práci využívat počítač.

Člověk a svět práce: žáci se připravují na úspěšný vstup na trh práce. Řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni využívat vědomostí a dovedností získaných dříve.

Rozpracování odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje: žáci řeší příklady z oblasti hospodaření s finančními prostředky.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určí přirozená čísla – porovná přirozená čísla mezi sebou – dokáže zaokrouhlit přirozená čísla – provádí aritmetické operace s celými čísly – používá různé zápisy racionálního čísla – provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly – zaokrouhlí desetinné číslo – znázorní reálné číslo na číselné ose 	<p>1. Operace s reálnými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> – početní operace s přirozenými čísly – početní operace s celými čísly – početní operace s racionálními čísly – početní operace s desetinnými čísly – druhá mocnina a odmocnina čísla – převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu

<ul style="list-style-type: none"> – určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru – určí a převádí základní jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu – řeší jednoduché slovní příklady s použitím základních matematických operací 	
---	--

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozdělí celek v daném poměru – vymezí základní pojmy procentového počtu – vypočte procentovou část, základ a počet procent u jednoduchých praktických slovních příkladů 	<p>1. Operace s reálnými čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> – výpočet poměru – výpočet procent
<ul style="list-style-type: none"> – objasní číselný výraz, výraz s proměnnou, dosadí hodnoty do výrazu – určí hodnotu výrazu – upravuje jednoduché výrazy 	<p>2. Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> – výraz a hodnota výrazu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností – řeší jednoduché slovní úkoly na přímou a nepřímou úměrnost – rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti, posoudí, kdy funkce roste, nebo klesá 	<p>1. Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> – přímá a nepřímá úměrnost – slovní úlohy na úměrnost – čtení grafů funkcí
<ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé 	<p>2. Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – lineární rovnice
<ul style="list-style-type: none"> – uvede základní pojmy z planimetrie, přímka, úsečka, úhel 	<p>2. Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> – přímka a úsečka

<ul style="list-style-type: none"> – sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník, rovnoběžník, lichoběžník z daných prvků a vypočítá jejich obvod a obsah – určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice 	<ul style="list-style-type: none"> – konstrukce základních rovinných obrazců – výpočet obvodu a obsahu kruhu – vzájemná poloha přímky a kružnice
<ul style="list-style-type: none"> – určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin – rozlišuje základní geometrická tělesa a jejich vlastnosti – vypočte povrch a objem krychle, kvádrů a válce 	<p>3. Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemná poloha bodů, přímek a rovin – vlastnosti základních geometrických těles – povrch a objem krychle, kvádrů, válce
<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednoduchý graf, diagram- rozliší rozdíl mezi přímou a nepřímou úměrností – řeší jednoduché slovní úkoly na přímou a nepřímou úměru – určí hodnoty obsažené v jednoduchých grafech, diagramech, tabulkách 	<p>4. Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> – popis grafů a diagramů – slovní úlohy na úměrnost – určování hodnot z grafů

Střední škola a Základní škola, Oselce 1
Učební osnova vyučovacího předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1-1-1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je vést žáky k rozvoji pohybových schopností a dovedností a k celkové kultivaci pohybu. Výuka směřuje k tomu, aby se žáci naučili chápat zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu. Žáci se učí rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví a osvojují si dovednosti jak jim předcházet nebo jak je řešit. Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole i v praktickém vyučování. Žáci se vedou ke kooperaci a využití pohybových aktivit k zesílení harmonických mezilidských vztahů v kolektivu. Žáci jsou vedeni k reálnému posuzování svých pohybových schopností a dovedností a k jejich uplatnění v pohybových aktivitách.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – Vzdělávání pro zdraví. Učivo je rozvrženo do tří oblastí. Oblast péče o zdraví zahrnuje teoretické i praktické znalosti v oblastech péče o zdraví, první pomoci a zásad jednání při situacích osobního ohrožení nebo mimořádných událostí. Žáci pracují s teoretickými pojmy i praktickými dovednostmi z oblasti zdravého životního stylu, rizikových faktorů poškozujících zdraví, základních úkolů ochrany obyvatelstva a poskytnutí první pomoci při úrazech či náhlé zdravotní příhodě.

Oblast tělesné výchovy se věnuje rozvíjení pohybových schopností a získávání nových pohybových dovedností. V teoretické oblasti je kladen důraz na zásady sportovního tréninku, odborné názvosloví, pravidla her a rozhodování. V pohybových dovednostech je věnována pozornost pořadovým cvičením, atletice, pohybovým hrám, testování tělesné zdatnosti a pohybu v přírodě.

Oblast zdravotní tělesné výchovy směřuje ke kolektivním cvičením podle druhu zdravotního oslabení, rozpoznání kontraindikovaných pohybových aktivit.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali význam zdravého životního stylu
- dovedli uplatňovat modelové situace k řešení konfliktních situací
- komunikovali při pohybových činnostech
- uplatňovali zásady sportovního tréninku
- dokázali uplatnit techniku a taktiku v základních sportovních odvětvích
- rozlišovali jednání fair play od nespportovního chování
- byli schopni odhadnout své pohybové možnosti v pohybových aktivitách

Výukové strategie

Po nástupu do školy proběhne testování tělesné zdatnosti za pomoci standardizovaných motorických testů. Žáci se budou pod pedagogickým vedením ve výkonnostně homogenních skupinách seznamovat s jednotlivými sportovními odvětvími v rámci možností školy.

Během školního roku budou žáci mít možnost zvyšovat svoji fyzickou zdatnost ve školní posilovně.

Součástí výuky budou celoškolní turnaje v jednotlivých sportovních odvětvích. Žáci budou využívat vybavení školy a používat cvičební úbor a obuv.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Při hodnocení žáků je kladen důraz na:

- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce, hygienu práce a požární prevenci;
- schopnost aplikovat teoretické znalosti v praxi;
- na hloubku porozumění učivu;
- na samostatnost při řešení úkolů, s ohledem na ekonomické a ekologické aspekty.
- efektivitu při vykonávání pohybových činností
- iniciativu a podíl na skupinové práci

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení: žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit, plánují a organizují vlastní činnost. Užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka. Učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu. Dodává žákům sebedůvěru a sleduje pokrok všech žáků.

Kompetence komunikativní: žáci komunikují na odpovídající úrovni, účinně se zapojují do diskuse a osvojují si kultivovaný ústní projev. Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá. Zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.

Kompetence sociální: žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu. V případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Požaduje dodržování správných postupů a dohodnuté kvality.

Kompetence občanské: žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy. Učí se zodpovědně rozhodovat v určité situaci. Aktivně se zapojují do sportovních aktivit, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví. Rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák). Učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní: žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce. Podílejí se na organizaci svého pohybového režimu, využívají znalostí a dovedností v běžné praxi. Ovládají základní postupy první pomoci. Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Občan v demokratické společnosti:

Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, lidské vztahy.

Člověk a životní prostředí:

Postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

Rozpracování odborných kompetencí

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci: žáci dodržují bezpečnost práce při vykonávání pohybových aktivit, osvojují si zásady a návyky zdraví neohrožující činnosti, prakticky nacvičují poskytování první pomoci.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci - v modelových situacích poskytne první pomoc sobě i jiným 	<p>1. Péče o zdraví</p> <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující zdraví - pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky - prevence úrazů a nemocí <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik stabilizované polohy, zpevnění podvrknutého kotníku a naraženého zápěstí - stavy bezprostředně ohrožující život - bezvědomí - umělé dýchání, masáž srdce - přenos raněného
<ul style="list-style-type: none"> - volí sportovní vybavení- výstroj odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede ho udržovat a ošetřovat - ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“, odborné názvosloví - je schopen kultivovat své pohybové projevy - rozvíjí svalovou sílu - rozvíjí rychlost - rozvíjí vytrvalost - rozvíjí obratnost - rozvíjí pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a dopomoc - provádí kotouly vřed a vzad - provede obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - užívá jednoduché taneční kroky - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost 	<p>2. Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech: používání vhodného oblečení – cvičební úbor a obutí - nástupy a hlášení - test všeobecné pohybové zdatnosti <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová - všestranně rozvíjející - kondiční - posilování - koordinační - kompenzační - relaxační <p>Gymnastika a tance</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie – kotouly - švédská bedna – přeskok - kondiční gymnastika - šplh s přírazem - polkový krok <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika běhu v různých podmínkách, startovní polohy

<ul style="list-style-type: none"> - zná atletickou terminologii - aplikuje techniku nové atletické disciplíny - ovládá základní herní činnosti jednotlivce při týmovém herním výkonu družstva - uplatňuje základy sportovní taktiky a strategie - rozlišuje jednání fair play od nesportovního jednání - ovládá pravidla jednotlivých her - využívá různé formy turistiky - dodržuje zásady chování při pobytu v přírodě - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dokáže zapisovat, rozhodovat a sledovat výkony jednotlivců - dovede soutěžit dle pravidel fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - sprint na 60 m, 100m - vytrvalostní běh na 300m, 800 m - běh v terénu - skok daleký - další techniky - hody na dálku (míček) Pohybové hry - kopaná - abeceda kopané - odbíjená - systém hry, nácvik činnosti v poli - nohejbal - florbal – herní systém - stolní tenis - vybíjená - košíková – systém hry, přihrávky, dribling, dvojtakt Turistika - orientace v krajině - celodenní turistický pochod Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Celoškolní soutěže - stolní tenis
---	---

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci - v modelových situacích poskytne první pomoc sobě i jiným	<p>1. Péče o zdraví</p> <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující zdraví - pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky - prevence úrazů a nemocí <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik stabilizované polohy, zpevnění podvrknutého kotníku a naraženého zápěstí - stavy bezprostředně ohrožující život - bezvědomí - umělé dýchání, masáž srdce - přenos raněného
<ul style="list-style-type: none"> - volí sportovní vybavení- výstroj a výzbroj odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“, odborné názvosloví - je schopen své pohybové projevy - rozvíjí svalovou sílu - rozvíjí rychlost - rozvíjí vytrvalost - rozvíjí obratnost - rozvíjí pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a dopomoc - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - zná nebezpečí užívání dopingu - zná atletickou terminologii	<p>2. Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech: používání vhodného oblečení – cvičební úbor a obutí - záchrana a dopomoc - Test všeobecné pohybové zdatnosti <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová - všestranně rozvíjející - kondiční - koordinační - kompenzační - relaxační <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - švihadlo - akrobacie - přemet stranou s dopomocí <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika běhu v různých podmínkách, startovní polohy - sprint na 60 a 100 m - vytrvalostní běh na 300 m, 800 m - běh v terénu - skok daleký

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní herní činnosti jednotlivce při týmovém herním výkonu družstva - uplatňuje základy sportovní taktiky a strategie - rozlišuje jednání fair play od nespportovního jednání - ovládá pravidla jednotlivých her - využívá různé formy turistiky - zásady chování při pobytu v přírodě - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dokáže zapisovat, rozhodovat a sledovat výkony jednotlivců - dovede soutěžit dle pravidel fair play 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná – řízená hra - odbíjená - systém hry a řízená hra - nohejbal- řízená hra - florbal – herní systém - stolní tenis - košíková – řízená hra, přihrávky, dribling, dvojtakt <p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v krajině - celodenní turistický pochod <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy <p>Celoškolní soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> - stolní tenis
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<p>3. Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - kontraindikované aktivity

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci - v modelových situacích poskytne první pomoc sobě i jiným 	<p>1. Péče o zdraví</p> <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - činitele ovlivňující zdraví - pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky - prevence úrazů a nemocí <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik stabilizované polohy, zpevnění podvrtnutého kotníku a naraženého zápěstí - stavy bezprostředně ohrožující život - bezvědomí

	<ul style="list-style-type: none"> - umělé dýchání, masáž srdce - přenos raněného
<ul style="list-style-type: none"> - volí sportovní vybavení- výstroj odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede ho udržovat a ošetřovat - ovládá teoretické poznatky „význam pohybu pro zdraví“, odborné názvosloví - je schopen kultivovat své pohybové projevy - rozvíjí svalovou sílu - rozvíjí rychlost - rozvíjí vytrvalost - rozvíjí obratnost - rozvíjí pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách, záchrana a dopomoc - uplatňuje osvojené způsoby relaxace - rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - zná nebezpečí užívání dopingu - zná atletickou terminologii - ovládá základní herní činnosti jednotlivce při týmovém herním výkonu družstva - uplatňuje základy sportovní taktiky a strategie - rozlišuje jednání fair play od nesportovního jednání - ovládá pravidla jednotlivých her - využívá různé formy turistiky - zásady chování při pobytu v přírodě 	<p>2. Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena v TV - nástupy a hlášení - pravidla her, závodů a soutěží - test všeobecné pohybové zdatnosti <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová - všestranně rozvíjející - kondiční - koordinační - kompenzační - relaxační <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - kondiční gymnastika - akrobacie – přemet stranou vpřed s dopomocí - stoj na rukou, na hlavě <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika běhu v různých podmínkách, startovní polohy - sprint na 100 a 400 m - vytrvalostní běh - běh v terénu - skok daleký <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopaná – řízená hra - volejbal - systém hry a řízená hra - nohejbal- řízená hra - florbal – řízená hra - stolní tenis - košíková – řízená hra, přihrávky, dribling, dvojtakt <p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v krajině

<ul style="list-style-type: none"> - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - dokáže zapisovat, rozhodovat a sledovat výkony jednotlivců - dovede soutěžit dle pravidel fair play 	<p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy <p>Celoškolní soutěže</p> <ul style="list-style-type: none"> - stolní tenis
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<p>3. Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - kontraindikované aktivity

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

ZÁKLADY EKONOMIKY

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 64 (0-1-1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je naučit žáky ekonomicky myslet, hospodařit se svým soukromým majetkem tak, aby finančně zabezpečili sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupovali na trhu finančních produktů a služeb

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – Společenskovední vzdělávání- člověk a hospodářství a ze Systému finanční gramotnosti na základních a středních školách. Finanční gramotnost jako správa osobních či rodinných financí zahrnuje 3 složky: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou. Nedílnou součástí finanční gramotnosti jsou také nezbytné makroekonomické aspekty i oblast daňová.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali ekonomicky myslet, a tak uspěli v tržním ekonomickém systému
- dokázali si spočítat své finanční možnosti, a tak se nedostávali do složitých životních situací.
- orientovali se na trhu finančních produktů a služeb
- orientovali se na trhu práce, v pracovně-právních vztazích

Výukové strategie

K získání určitého obsahu znalostí a vědomostí se používá výklad. Žáci pracují s pracovními listy i reálnými dokumenty. Pracují samostatně či ve skupinách, využívá se metody kooperativního i skupinového vyučování, v některých případech pracují ve spolupráci s rodiči či zjišťují informace v terénu. Součástí výuky je návštěva peněžního ústavu a Úřadu práce. Při hodinách budou žáci používat sešity k zápisu poznatků a pracovní listy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Pro hodnocení je důležitá práce v hodině a plnění zadaných úkolů či samostatných prací. Doplňujícím kritériem jsou praktické úkoly (referáty, vyplňování formulářů).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení: v řadě činností žáci vyhledávají informace, třídí je, zpracovávají do tabulek a grafů a vyvozují z nich závěr. Na závěr každého tématu si zopakují klíčové poznatky a zhodnotí své znalosti a dovednosti.

Kompetence k řešení problémů: žáci jsou vedeni k tomu, aby porozuměli zadání úkolu nebo

problému, získali informace potřebné k jeho řešení, zdůvodnili varianty a vyhodnotili správnost zvoleného postupu. Žáci se připravují na to, aby při řešení problémů používali různé metody myšlení a myšlenkových operací. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit. Žáci se připravují na týmové řešení problémů.

Komunikativní kompetence: žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali aktivně účastnit diskusí a zpracovávat běžné písemnosti a dokumenty.

Kompetence sociální a personální: činnosti jsou vedeny formou debaty celé třídy, v některých případech také formou práce ve skupinách. Žák je téměř neustále veden k tomu, aby se zapojoval do diskuze, je opakovaně vyzýván ke spolupráci a diskuzi s rodiči.

Člověk a svět práce: mnohé činnosti a témata přispívají v orientaci žáků v otázkách souvisejících s podnikáním a orientaci v tržním ekonomickém systému.

Občan v demokratické společnosti: učitel vede žáky k tomu, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Vede žáky k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci. Vede žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v mediálních obsazích, dokázali je kriticky hodnotit a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby.

Člověk a digitální svět: učitel vede žáky k tomu, aby dokázali komunikovat po internetu s úřady, bankami a aby dokázali získávat veškeré potřebné informace z internetu.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - správně používá a aplikuje v praxi základní ekonomické pojmy	1. Základy tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, trh, cena
Žák: - rozpozná nominální hodnoty mincí a bankovek - orientuje se v hotovostním a bezhotovostním platebním styku - vysvětlí vliv inflace na hodnotu peněz - vysvětlí rozdíl mezi hrubou a čistou mzdou - vypočítá modelové příklady hrubé a čisté mzdy	2. Peníze, mzdy - české bankovky a mince - ochranné znaky - hotovostní a bezhotovostní platební styk - inflace - mzdy - základní pojmy, hrubá, čistá mzda - valorizace, životní minimum
Žák: - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	3. Hospodaření domácnosti - rozpočet domácnost - typy rozpočtu, jejich odlišnosti
Žák: - orientuje se v nabídkách finančních produktů - zná možnosti řešení přebytkového a schodkového rozpočtu	4. Finanční produkty - možnosti při přebytku finančních prostředků - možnosti při nedostatku finančních prostředků

- zná možnosti zajištění rizik v případě ztráty příjmů a ztráty majetku	- předlužení - jak se vyvarovat předlužení - zajištění rizik, pojištění
Žák: - zná práva spotřebitele - ví, jak reklamovat	5. Ochrana spotřebitele, reklamační řízení - práva spotřebitele - reklamační řízení

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyhledává informace o nabídkách zaměstnání a vzdělávání - popíše postup při vyhledávání případného zaměstnavatele - uplatní znalosti o náležitostech pracovní smlouvy při jednání se zaměstnavatelem při uzavírání a ukončování pracovního poměru - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců - aplikuje na příkladech druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - získá povědomí o trhu práce a funkci úřadů práce - porovnává možnosti rekvalifikace a uplatnění na trhu práce	1. Zaměstnanci - pracovní poměr - pracovní smlouva - povinnosti a práva zaměstnanců a zaměstnavatelů - organizace pracoviště, pracovní doba - druhy škod, možnosti, předcházení, odpovědnost - trh práce - nezaměstnanost - funkce úřadů práce, personální agentury - rekvalifikace
Žák: - uvede příklady některé z daní - uvede příklady, co se z vybraných daní hradí	2. Daně - charakteristika vybraných druhů daní - účel výběru daní

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

HOSPODÁŘSKÉ VÝPOČTY

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 64 (2-0-0)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem vzdělávání v Hospodářských výpočtech je dosažení základních vědomostí, které mohou žáci používat nejenom při studiu hospodářských výpočtů. Tyto získané vědomosti mohou též využívat ve studovaném učebním oboru, a později i v běžném občanském životě. Výuka hospodářských výpočtů je směřovaná k co možná největšímu využívání kalkulátoru. Důraz je kladen nejenom na rozvoj matematické kompetence žáků, ale i jejich schopnosti spočítat základní početní výkony používané v běžných životních a pracovních situacích. Žáci získávají i teoretické znalosti a snaží se porozumět jednoduchému písemnému, nebo slyšenému zadání. Při hospodářských výpočtech dbáme na úpravu výpočtů, jejich přehledné uspořádání, přehlednému vyznačení výsledku, slovní odpovědi a popřípadě vytvoření přehledné tabulky. V průběhu výuky se žáci seznamují s některými reáliemi daného učebního oboru. Výuka je založena na modelu frontální výuky, ale žáci jsou v průběhu studia vystaveni i jiným variantám práce (skupinová práce, individuální přístup, problémové vyučování).

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – Matematické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do tematických celků, a to v návaznosti na učivo ostatních odborných předmětů. Převážně jde o různé výpočty, které nejsou složité, ale jde většinou o využití základních početních výkonů. Tyto výkony by měly být prováděny přesně, účelně a občas i rychle. Pro hospodářské výpočty je charakteristické co největší využívání kalkulátoru a to nejenom při výpočtech, ale i při kontrole správnosti výsledků. Není však možné vyloučit písemné výpočty, zejména písemné sčítání, odečítání, násobení a dělení.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pečlivě a čitelně psali číslice a tím si usnadnili kontrolu výpočtů i další zpracování čísel
- vhodně upravovali zápis čísel a oddělovali trojmístné skupiny číslic v šířce jedné číslice vlevo i vpravo od desetinné čáry
- nepřepisovali chybnou číslici nebo chybné číslo, ale správně přeškrtnli a nadepsali správné číslo
- měli přehledně upravené jednotlivé početní výkony, a tím si usnadňovali řešení úloh a kontrolu početního postupu
- přehledně vyznačovali výsledky, slovní odpovědi a vytvářeli přehledné tabulky
- dbali zásad správné volby účelného postupu výpočtu
- používali a převáděli běžné jednotky

- prováděli kontroly správnosti výsledku a používali výpočetní techniku (kalkulátory)

Výukové strategie

Vzhledem k velkému množství výpočtů se při výuce hospodářských výpočtů zcela běžně využívají prostředky výpočetní techniky (převážně kalkulátory). Jde převážně o účelné a hospodárné využívání těchto kalkulátorů. Ve výuce bude základní metodou výkladu a práce s učebními texty, dále samostatné i skupinové práce žáků, dále metody rozhovoru a diskuze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základem hodnocení bude klasifikační řád SŠ Oselce. Hlavní důraz bude kladen na zjištění pochopení výkladu, porozumění poznatkům, samostatnost projevu žáka, jeho úsudku, schopnosti správně formulovat myšlenky, správné vyjadřování jak po stránce jazykové, tak i odborné. Písemné zkoušení bude prováděno formou písemné prověrky v trvání 10 – 15 minut, která je zpravidla zadána na jedno téma a ukazuje, jak student dané téma zvládl. Ústní zkoušení bude prováděno zápisem příkladů na tabuli. Hodnocení bude prováděno průběžně, žáci budou hodnoceni za iniciativu a při tom by měla být zohledňována rozdílná úroveň schopnosti jednotlivých žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence: vhodné vyjadřování a formulace myšlenek, schopnost diskuze a respektování názorů druhých

Kompetence k učení: aktivní účast žáků při společném řešení příkladů a počítání přiměřeně náročných příkladů

Kompetence personální: efektivní učení, schopnost aplikace poznatků teorie v praxi, plnit úkoly

Občan v demokratické společnosti: slušnost tolerance, odpovědnost při plnění úkolů

Člověk a životní prostředí: hospodárné zacházení s materiálem, ekologické zacházení s odpady

Rozpracování odborných kompetencí

Přijímání a skladování surovin, polotovarů a hotových výrobků:

- vystavit kvantitativní a kvalitativní příjemku surovin
- vést jednoduchou skladovou evidenci

Dodržovat kvalitu výrobků

- provádět výpočty podle platných norem a předpisů

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- provádět výpočet hrubé a čisté mzdy
- znát význam, účel a finanční ohodnocení vykonávané práce
- efektivně hospodařit s finančními prostředky

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - pečlivě a čitelně píše číslice - vhodně upravuje zápis čísel a odděluje trojmístné skupiny číslic v šířce jedné číslice vlevo i vpravo od desetinné čáry - provádí kontrolu jednotlivých výpočtů - používá kalkulátor (výpočetní techniku) 	1. Charakteristika hospodářských výpočtů <ul style="list-style-type: none"> - zásady hospodářských výpočtů - prostředky výpočetní techniky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí základní aritmetické operace s přirozenými čísly - provádí aritmetické operace s desetinnými čísly - zaokrouhlí desetinné číslo - vypočítá aritmetický průměr - vyřeší zmechanizované početní postupy 	2. Získávání početní jistoty a hbitosti <ul style="list-style-type: none"> - základní početní výkony - zaokrouhlování čísel - aritmetický průměr - zmechanizované početní postupy
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co jsou pojmenovaná čísla - provádí převádění jednotek délky - provádí převádění jednotek hmotnosti - provádí převádění jednotek dutých měř - provádí převádění jednotek množství - provádí převádění jednotek času - provádí základní početní výkony s pojmenovanými čísly 	3. Početní výkony s pojmenovanými čísly <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovaná čísla - převádění jednotek délky - převádění jednotek hmotnosti - převádění jednotek dutých měř - převádění jednotek množství - převádění jednotek času - základní početní výkony s pojmenovanými čísly
<ul style="list-style-type: none"> - vyplní peněžní lístek a sečte jednotlivé položky - provádí základní aritmetické operace používané při přepočítávání valut dle kurzovních lístků 	4. Peněžní jednotky <ul style="list-style-type: none"> - peněžní jednotky České republiky - peněžní jednotky jiných států - přepočty ve valutách a devizách
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá jedno procento ze základu - provádí výpočet procentové části - provádí výpočet ceny při zlevnění/zdražení 	5. Procentový počet <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - výpočet procentové části
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá spotřebu jednotlivých surovin a přísad na výrobu určitého počtu výrobků 	6. Přepočty potravinových norem <ul style="list-style-type: none"> - výpočty pro výrobu výrobků - výpočty pro výdej skladových surovin

<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá jedlý podíl - provádí výpočet energetické hodnoty potravin 	<p>7. Výpočty energetické hodnoty</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet jedlého podílu - výpočet energetické hodnoty potravin
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá nákupní ceny potravin 	<p>8. Výpočet ceny pokrmů a nápojů</p> <ul style="list-style-type: none"> - cenový systém - výpočet nákupní ceny potravin (surovin)
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí správné využití normy přirozených ztrát a zásob v provozovnách cukrářské výroby - pojmenuje co je inventura a inventarizace - rozlišuje jednotlivé skladové doklady a ví, co je základní skladové evidence 	<p>9. Výpočet zásob</p> <ul style="list-style-type: none"> - normy přirozených ztrát a zásob - inventura, inventarizace - příklady operativní evidence - vyplňování skladových dokladů
<ul style="list-style-type: none"> - provádí výpočet hrubé a čisté mzdy - rozlišuje základní pojmy jednotlivých složek mzdy 	<p>10. Výpočet mzdy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - výpočet hrubé mzdy - výpočet čisté mzdy

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

POČÍTAČE

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1-1-1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je naučit žáky pracovat s prostředky digitálních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům digitálních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením.

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů. Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, část – Informatické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do 3 ročníků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky;
- rozpoznávali a formulovali problémy;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, předávali data a informace;
- rozkládali složité problémy na jednodušší podproblémy;
- oddělovali podstatné a nepodstatné vlastnosti vzhledem k hledanému řešení problému;
- vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji; - zkoumali, porovnávali a vylepšovali uvažovaná řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadněji se naučili používat nové;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- svým chováním v digitálním prostředí neohrožovali sebe, druhé, ani technologie samotné.
- ovládali potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, a využívali je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich smysluplnému a bezpečnému využití;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení pro ně obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly. Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. V případě potřeby lze přizpůsobit výsledky vzdělávání ve školním vzdělávacím programu studijním předpokladům žáků.

Výukové strategie

Při práci ve škole řeší žáci úkoly pomocí počítače, vyučující opravuje práci žáků a dbá na správné návyky práce na počítači. Vyučování probíhá v odborné počítačové učebně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kriteria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Důraz při hodnocení je kladen na praktickou činnost při ovládnutí výpočetní techniky, na samostatné řešení úkolů a aktivitu žáků ve výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Digitální kompetence žáci se učí pracovat osobním počítačem a dalšími prostředky digitálních technologií. Žáci získávají, posuzují, spravují, sdílí a sdělují data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Dále žáci vytváří, vylepšují a propojují digitální obsah v různých formátech; vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků. Žáci využíváním digitální technologie se snaží si usnadnit práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit své pracovní postupy a zkvalitnit výsledky své práce; Žáci se také vyrovnávají s proměnlivostí digitálních technologií a posuzují, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažují rizika a přínosy; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Kompetence k učení: žáci využívají k učení všechny dostupné informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných spolužáků a spolupracovníků na pracovištích

Komunikativní kompetence: žáci se učí vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, naslouchat druhým, vyjadřovat se přiměřeně k tématu diskuse

Personální kompetence: žáci reálně posuzují své fyzické a duševní možnosti, odhadují důsledky svého jednání a chování, učí se reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímat radu i kritiku

Občanské kompetence: žáci se učí chápat význam životního prostředí pro člověka, jednat odpovědně a samostatně

Kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci si uvědomují význam celoživotního vzdělávání a učí se přizpůsobovat měnícím se podmínkám

Rozpracování odborných kompetencí

Uplatňovat požadavky na hygienu

- dodržování osobní hygieny a hygieny práce v průběhu pracovních činností

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápání bezpečnosti práce jako nedílné součásti péče o zdraví své i spolupracovníků
- znalost a dodržování základních právních předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojení si zásad a návyků bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznání možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápání kvality jako významného nástroje konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- znát význam, účel a finanční ohodnocení vykonávané práce
- nakládat s materiály, energiemi, odpady a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat ve svém okolí a ve svém oboru; - uvede příklady zdrojů dat a informací; - vyslovuje odpovědi na základě dat; - rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. dle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení; - vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění; - rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví;	<p>1. Data a informace</p> <ul style="list-style-type: none"> - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; - chyby v interpretacích dat; <p>Kódování a přenos dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - velikost souboru, bity a bajty; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; <p>Modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - model jako zjednodušení reality (schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; - rozdělí problém ze svého oboru na jednotlivě části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení; - rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; - upraví navržený postup pro obdobný problém; - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program; - rozpozná a opraví v něm chybu; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; - používá opakování a větvení programu;<ul style="list-style-type: none"> - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program;	<p>1. Vývoj, testování a provoz software</p> <p>Návrh programu</p> <ul style="list-style-type: none"> - formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost; <p>Základy tvorby programu</p> <ul style="list-style-type: none"> - návrh jednoduchého a přehledného programu; - hledání chyb ve vlastním programu; - autorství a licence programu;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové) prvky a vztahy mezi nimi; - určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá, specifikuje svoje činnosti; - pro vymezený problém sestaví tabulku; - vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní; - řadí a filtruje (v jednoduchých případech) záznamy v tabulce; - identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je	<p>2. Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - informační systémy využívané v oboru - účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění; - tabulka, její struktura - vlastní data (záznamy) a jejich typ a popis (atributy); - řazení a filtrování dat při hledání odpovědi na položené otázky; - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; - tvorba evidence dat;

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení; - rozlišuje operační systém, předinstalované a další aplikace; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - vysvětlí význam propojení digitálních zařízení v sítích, uvede příklady sítí a rozpozná způsob propojení digitálních zařízení do počítačové sítě;	<p>1. Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - současná výpočetní zařízení, základní komponenty; - vstupní a výstupní zařízení, periferie, porty; - operační systém, jeho funkce a typy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - typy počítačových sítí;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podezřelé chování digitálních zařízení a požádá o pomoc; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních.	<p>2. Bezpečnost v digitálním prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir); - sociometrické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa<ul style="list-style-type: none"> – vědomá a nevědomá, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu.

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

ZDRAVOVĚDA

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1-1-2)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je, aby žáci získali potřebné znalosti o stavbě a činnosti lidského organismu, které potřebují pro výkon svého povolání.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání **75 – 41 E/01 Pečovatelské služby**, vzdělávací oblasti pečovatelské. Žáci se seznamují se stavbou a činností lidského organismu, řízením činností jednotlivých soustav v průběhu ontogeneze člověka a se základy první pomoci. Učivo se rozděluje na tematické celky zaměřené na lidské tělo, soustavu kosterní, soustavu svalovou, soustavu oběhovou, soustavu dýchací, soustavu trávicí, soustavu žláz s vnitřní sekrecí, soustavu vylučovací, soustavu pohlavní, soustavu nervovou, soustavu smyslovou a soustavu kožní.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali vědomosti o stavbě a činnosti lidského organismu
- orientovali se v souvislostech funkcí jednotlivých soustav
- znali zásady první pomoci
- klasifikovali základní druhy poranění
- rozlišili druhy obvazového materiálu
- získali vědomosti o zásadách potřebných při péči o dítě
- používali správně českou terminologii

Výukové strategie

Nové poznatky žáci získávají převážně výkladem doplněným filmovými dokumenty a exkurzemi.

Uplatňuje se frontální a skupinovou výukou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Hodnotí se aktivita při vyučování, získané znalosti a dovednosti, odborné informace, způsob vyjadřování, samostatná práce. Součástí hodnocení je pozorování žáků při činnosti, písemné a ústní zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- schopnost třídit informace
- ovládat práci s textem

- umět vyhledávat a zpracovávat informace
- naslouchat výkladu
- využívat různé informační zdroje

Komunikativní kompetence

- vystupovat a vyjadřovat se dle zásad společenského chování
- být schopen empatie
- vyjadřovat se srozumitelně pro své okolí

Personální a sociální kompetence

- být odpovědný svým jednáním k sobě samému, ale i k ostatním
- pečovat o svoje fyzické i duševní zdraví a svůj vzhled
- přispívat k vytváření pozitivních mezilidských vztahů

Občanské kompetence

- jednat v souladu s morálními hodnotami a dodržovat právní předpisy
- jednat odpovědně a samostatně

Digitální kompetence:

- pracovat s informacemi získanými z rozličných zdrojů: internet, tisk, rozhlasová a televizní média

Odborné kompetence:

Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům:

- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o dítě
- vhodně komunikovat s klienty, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- v případě potřeby poskytovat neodkladnou první pomoc a zajistit pomoc odbornou

Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb:

- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dbát na dodržování práv a bezpečnosti klientů

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- získávání znalostí a dovedností potřebných pro budoucí povolání
- vytváření kladného vztahu a aktivního přístupu ke společnosti

Člověk a životní prostředí

- osvojení zásad zdravého životního stylu a odpovědnosti za zdraví své a zdraví svých spoluobčanů

Člověk a svět práce

- vyhledávání informací o profesních příležitostech
- seznámení se všemi alternativami pracovního uplatnění po absolvování studia

Člověk a digitální svět - využívání osobního počítače a dalších prostředků informačních a komunikačních technologií

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v orgánech a orgánových soustavách	1. Stavba lidského těla - buňky, tkáně - orgány a orgánové soustavy
- interpretuje jednotlivé části skeletu	2. Soustava kosterní - kostra hlavy, trupu - kostra horní a dolní končetiny
- vysvětlí význam svalů pro pohyb	3. Soustava svalová - svaly hlavy, krku, trupu, horní a dolní končetiny
- vysvětlí funkce krevního oběhu	4. Soustava oběhová - úloha krve - krevní supiny a transfúze - srdce - krevní cévy
- popíše stavbu a činnost dýchacích orgánů	5. Soustava dýchací - stavba dýchací soustavy - horní cesty dýchací - dolní cesty dýchací
- definuje jednotlivé trávicí orgány	6. Soustava trávicí - stavba trávicí soustavy - jednotlivé orgány trávicí soustavy
- objasní význam hormonů pro život	7. Soustava žláz s vnitřní sekrecí - stavba žlázy s vnitřní sekrecí, hormony
- interpretuje stavbu a funkci orgánů vylučovací soustavy	8. Soustava vylučovací - stavba soustavy vylučovací - jednotlivé orgány
- popíše rozmnožovací soustavu	9. Soustava pohlavní - pohlavní ústrojí muže - pohlavní ústrojí ženy
- vysvětlí význam řídicí soustavy	10. Soustava nervová - stavba nervové soustavy

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní význam smyslového vnímání	1. Soustava smyslová - ústrojí zrakové - ústrojí sluchové - ústrojí chuťové, čichové
- vysvětlí funkci kůže	2. Soustava kožní - stavba a funkce kůže
- popíše zásady první pomoci	3. První pomoc - hlavní zásady první pomoci
- klasifikuje základní druhy poranění	4. Poranění - rozdělení úrazů a druhy úrazů
- rozlišuje druhy a obvazového materiálu	5. Obvazový materiál - druhy obvazového materiálu
- orientuje se v druzích poranění kostí	6. Poranění kostí a kloubů - druhy poranění
- pojmenuje jednotlivé činitele, které způsobují popálení, poleptání, omrzliny	7. Popáleniny, poleptání, omrzliny - popáleniny, poleptání, omrzliny

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - navrhne postup při nezbytné první pomoci při obecném ohrožení	1. Stavy ohrožující život - krvácení - mdloby - bezvědomí
- prakticky demonstruje vědomosti o zásadách potřebných při péči o dítě - vysvětlí odlišnosti v péči o dítě předškolního věku - vyjmenuje postupy vhodné pro péči o zdravé dítě a o dítě se zdravotním postižením do 6 let	2. Péče o dítě, ontogeneze - věková období dítěte - stadium nitroděložního vývoje - kojenecké stadium - stadium raného dětství - stadium předškolního dětství - stadium školního dětství - stadium dospívání - stadium psychického dozrávání

	- význam péče o hygienu dítě
- vyjmenuje projevy závislostí a jiných sociálně patologických jevů	3. Závislosti a sociálně patologické jevy
- vysvětlí pojmy	4. Stárnutí a stáří člověka - pojem geriatric, gerontologie

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

PEČOVATELSTVÍ

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1 -1 -2)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je poskytnout žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro výkon základních pečovatelských služeb ústavní i komunální péče.

Charakteristika učiva

Obsahem předmětu jsou podstatné informace o pečovatelských úkonech zajišťujících základní životní potřeby klientů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče mobilních i imobilních klientů a pro jejich sociální aktivizaci
- znali práci s různými skupinami klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak v zařízeních sociálních služeb, tak v domácím prostředí
- orientovali se v komunikaci s klienty, organizovali si práci, dodržovali pracovní postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a hygienické předpisy

Výukové strategie

Nové poznatky žáci získávají převážně výkladem doplněným filmovými dokumenty a exkurzemi.

Uplatňuje se frontální a skupinovou výukou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Hodnotí se aktivita při vyučování, získané znalosti a dovednosti, odborné informace, způsob vyjadřování, samostatná práce. Součástí hodnocení je pozorování žáků při činnosti, písemné a ústní zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- schopnost třídit informace
- ovládat práci s textem
- umět vyhledávat a zpracovávat informace
- naslouchat výkladu

- využívat různé informační zdroje

Komunikativní kompetence

- vystupovat a vyjadřovat se dle zásad společenského chování
- být schopný empatie
- vyjadřovat se srozumitelně pro své okolí

Personální a sociální kompetence

- být odpovědný svým jednáním k sobě samému, ale i k ostatním
- pečovat o svoje fyzické i duševní zdraví a svůj vzhled
- přispívat k vytváření pozitivních mezilidských vztahů

Občanské kompetence

- jednat v souladu s morálními hodnotami a dodržovat právní předpisy
- jednat odpovědně a samostatně

Digitální kompetence:

- získávat a pracovat s informacemi získanými z rozličných zdrojů: internet, tisk, rozhlasová a televizní média

Odborné kompetence:

Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům:

- používat při poskytování osobní péče klientům vhodné pomůcky a zařízení, správně je udržovat a dezinfikovat
- pomáhat při prosazování práv a zájmů klientů
- dodržovat zásady společenského a profesního chování

Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb:

- být připraven komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- získávání znalostí a dovedností potřebných pro budoucí povolání vytváření kladného vztahu a aktivního přístupu ke společnosti

Člověk a životní prostředí

- osvojení zásad zdravého životního stylu a odpovědnosti za zdraví své a zdraví svých spoluobčanů

Člověk a svět práce

- vyhledávání informací o profesních příležitostech
- seznámení se všemi alternativami pracovního uplatnění po absolvování studia

Člověk a digitální svět

- využívání osobního počítače a další prostředky informačních a komunikačních technologií

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje předmět pečovatelství	1. Pečovatelství <ul style="list-style-type: none"> – seznámení se s obsahem a cílem předmětu pečovatelství
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí důležitost bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s klientem – dodržuje platné zásady, BOZP	2. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> – definuje pojem zdraví a nemoc, WHO – vyhledá v klasifikaci nemocí a jejich prevenci	3. Zdraví a nemoc <ul style="list-style-type: none"> – definice pojmu zdraví, nemoc – WHO – prevence nemocí
<ul style="list-style-type: none"> – používá abstraktní a všeobecné vědomosti v konkrétních modelových situacích – vysvětlí význam spolupráce s dalšími pracovníky – nachází principy uspořádání jednotlivých prvků a vzájemných vztahů mezi nimi v systému péče o klienta – -uvádí klady a zápory chování dle etických zásad pečovatele – - provádí kritiku svého jednání a myšlení v souladu se získanými informacemi	4. Osobnost pečovatele a jeho kompetence <ul style="list-style-type: none"> – empatie, vnímání, rozhodnost, vytrvalost – soustředění, fantazie, stabilita – spolupráce s dalšími pracovníky – základní principy medicínské etiky – etické kodexy – etické zásady v povolání pečovatele
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje obecná pravidla komunikace – respektuje jednotlivce a jeho potřeby a je schopen mu porozumět	5. Komunikace s klienty <ul style="list-style-type: none"> – verbální a neverbální komunikace – projevy poruchy verbální komunikace – možné komunikační bariéry – podpora komunikace – získávání poznatků o klientovi
<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s postupem práce – popíše význam jednotlivých úkonů – vysvětlí, jak samostatně vykonávat jednotlivé úkony	6. Péče o klienta na lůžku <ul style="list-style-type: none"> – požadavky na konstrukci lůžka – umístění lůžka v pokoji – základní a pomocná vybavení lůžka – úprava lůžka

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí důležitost bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s klientem – dodržuje platné zásady, BOZP	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam jednotlivých úkonů	2. Péče o klienta na lůžku <ul style="list-style-type: none"> – úprava lůžka – stlaní lůžka
<ul style="list-style-type: none"> – popíše význam správné polohy pro klienty s určitým typem choroby – vysvětlí jak klienta polohovat – prokazuje znalost poznatků při praktickém nácviku jednotlivých úkonů polohování klienta na lůžku	3. Polohování klienta <ul style="list-style-type: none"> – zásady při manipulaci – posouvání – otáčení na bok – přenášení – posazování – základní polohy na lůžku – proleženiny (vznik proleženin, místa vzniku, fáze dekubitů) – opruzeniny – prevence a léčba
<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednotlivé kompenzační pomůcky – vysvětlí jejich správné a etické použití	4. Pohybová aktivizace <ul style="list-style-type: none"> – nácvik chůze – kompenzační pomůcky – vybavení domácnosti pro obtížně pohyblivé
<ul style="list-style-type: none"> – používá prostředky a vysvětluje postupy při péči a oblékání mobilního i imobilního klienta	5. Oblékání klienta <ul style="list-style-type: none"> – postup oblékání jednotlivých částí oděvu – kompenzační pomůcky – oblečení pro inkontinentní klienty – obouvání
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam hygienické péče a objasní dodržování základních zásad při jednotlivých úkonech – vysvětlí na příkladech požadavky na hygienu v sociálních zařízeních – uvede příklady infekčních nákaz a popíše způsob prevence	6. Ranní mytí, hygiena a prevence infekčních nákaz v sociálních zařízeních <ul style="list-style-type: none"> – ranní mytí u jednotlivých klientů – péče o nehty – péče o chrup – péče o vlasy – péče o kůži – celkové mytí – celkové mytí na lůžku – celkové mytí v koupací vaně – mytí vlasů na lůžku

	<ul style="list-style-type: none"> – péče o vousy
<ul style="list-style-type: none"> – prokáže znalosti o výživě a dietním stravování – popíše postupy při podávání stravy 	7. Podávání stravy, dietní stravy <ul style="list-style-type: none"> – zásady podávání stravy – pomoc při jídle a pití – menší trávicí potíže – kompenzační pomůcky k jídlu a pití – příprava čajů v domácnosti

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí důležitost bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s klientem – dodržuje platné zásady, BOZP 	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> – definuje jednotlivé termíny – vysvětlí postupy při jednotlivých měřeních 	2. Sledování fyziologických funkcí <ul style="list-style-type: none"> – vědomí – krevní tlak – tělesná teplota – tep – dýchání Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> – popíše jednotlivé poruchy – charakterizuje problematiku vyprazdňování moči a stolice – vysvětlí psychosociální důsledky této poruchy 	3. Problematika vyprazdňování moči a stolice <ul style="list-style-type: none"> – poruchy při vyprazdňování moči – hygienické vyprazdňování moči – péče o inkontinentního klienta – poruchy při vyprazdňování stolice – hygienické vyprazdňování stolice
<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje příčiny nespavosti 	4. Péče o odpočinek a spánek <ul style="list-style-type: none"> – poruchy spánku
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam pomoci při péči o chod domácnosti pro klienta 	5. Vedení a pomoc v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> – vlastní úklid – nákup – zanedbání domácnosti
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí význam zajištění první pomoci – vysvětlí postup v případě vlastního úrazu nebo úrazu klienta – vyplní záznam o úrazu – vysvětlí další postup a povinnosti zaměstnavatele 	6. První pomoc v domácnosti, pracovní úrazy a úrazy klientů <ul style="list-style-type: none"> – zajištění dýchacích cest – zástava krevního oběhu – bezvědomí a poruchy vědomí – krvácení

	<ul style="list-style-type: none"> – náhlé stavy u diabetes melitus
<ul style="list-style-type: none"> – objasní problematiku aplikace chladu a tepla 	7. Aplikace chladu a tepla <ul style="list-style-type: none"> – aplikace tepla – aplikace chladu – obklady a zábaly
<ul style="list-style-type: none"> – popíše formy poskytovaných sociálních služeb, příspěvků a dávek – vysvětlí druhy sociálních ohrožení seniorů 	8. Systém sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> – formy služeb – sociální pomoc – příspěvky a dávky poskytující stát – sociální ohrožení, bezdomovectví, ageismus
<ul style="list-style-type: none"> – popíše strukturu dokumentace zaznamenávanou ošetrovatelským personálem 	9. Dokumentace <ul style="list-style-type: none"> – diagnóza, anamnéza, prognóza – ošetrovatelský záznam – plán ošetrovatelské péče – výstupní ošetrovatelský záznam – chyby v dokumentaci
<ul style="list-style-type: none"> – popíše specifika péče o umírajícího člověka ve specializovaném zařízení – vysvětlí fáze umírání a smrti a péče o mrtvé tělo 	10. Specifika péče o umírajícího člověka <ul style="list-style-type: none"> – hospicová péče – paliativní péče – ošetrovatelská péče – fáze umírání a smrti – péče o mrtvé tělo
<ul style="list-style-type: none"> – na konkrétních příkladech popíše způsoby poskytování péče různým skupinám klientů 	11. Opakování k závěrečným zkouškám

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 64 (1 – 1 – 0)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je seznámení se základními poznatky oboru epidemiologie a hygieny

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – vzdělávacího okruhu Pečovatelství.

Obsahem předmětu je vztah makroorganismu k životnímu prostředí, jejich vzájemné působení a význam pro lidské zdraví

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali vědomosti o stavbě a činnosti mikroorganismů
- znali vztah mikroorganismů k životnímu prostředí
- orientovali se ve vzájemném působení mikroorganismů

Výukové strategie

Nové poznatky žáci získávají převážně výkladem doplněným filmovými dokumenty a exkurzemi.

Uplatňuje se frontální a skupinovou výukou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Hodnotí se aktivita při vyučování, získané znalosti a dovednosti, odborné informace, způsob vyjadřování, samostatná práce. Součástí hodnocení je pozorování žáků při činnosti, písemné a ústní zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- schopnost třídit informace
- ovládat práci s textem
- umět vyhledávat a zpracovávat informace
- naslouchat výkladu
- využívat různé informační zdroje

Komunikativní kompetence

- vystupovat a vyjadřovat se dle zásad společenského chování
- být schopen empatie
- vyjadřovat se srozumitelně pro své okolí

Personální a sociální kompetence

- být odpovědný svým jednáním k sobě samému, ale i k ostatním
- pečovat o svoje fyzické i duševní zdraví a svůj vzhled
- přispívat vytváření pozitivních mezilidských vztahů

Občanské kompetence

- jednat v souladu s morálními hodnotami a dodržovat právní předpisy
- jednat odpovědně a samostatně

Digitální kompetence

- pracovat s informacemi získanými z rozličných zdrojů: internet, tisk, rozhlasová a televizní média

Odborné kompetence:

Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb:

- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dbát na dodržování práv a bezpečnosti klientů

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- získávání znalostí a dovedností potřebných pro budoucí povolání
- vytváření kladného vztahu a aktivního přístupu ke společnosti

Člověk a životní prostředí

- osvojení zásad zdravého životního stylu a odpovědnosti za zdraví své a zdraví svých spoluobčanů

Člověk a svět práce

- vyhledávání informací o profesních příležitostech
- seznámení se se všemi alternativami pracovního uplatnění po absolvování studia

Člověk a digitální svět

- využívání osobního počítače a další prostředky informačních a komunikačních technologií

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – definuje základní pojmy	1. Úvod do předmětu <ul style="list-style-type: none"> – mikrobiologie – imunologie – epidemiologie – hygiena
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje jednotlivé mikroorganismy	2. Mikrobiologie <ul style="list-style-type: none"> – obor mikrobiologie
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem imunita a – problematiku jejího oslabení	3. Imunologie <ul style="list-style-type: none"> – význam imunitního systému – alergie
<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje možnosti přenosu nákazy – orientuje se v hygienických pravidlech a zásadách – orientuje se ve způsobech očkování	4. Obecná epidemiologie <ul style="list-style-type: none"> – Infekce, infekční onemocnění a jejich prevence – výskyt infekčního onemocnění – očkování
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší jednotlivé typy nákaz a charakteristické nemoci dané skupiny nákaz	5. Speciální epidemiologie <ul style="list-style-type: none"> – vzdušné náказы – alimentární náказы – nemocniční náказы – pohlavní náказы

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

ČLOVĚK VE ZDRAVÍ A NEMOCI

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 32 (1-0-0)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je, aby žáci získali vybrané znalosti týkající se problematiky psychologie zdraví a nemoci a aby si osvojili vybrané komunikační dovednosti, které potřebují pro výkon svého povolání.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání **75 – 41 E/01 Pečovatelské služby**, vzdělávací oblasti pečovatelství, a je rozdělen do tří tematických celků. První je zaměřen na psychologickou a sociální problematiku nemoci, druhý na osobnost klienta a osobnost pracovníka v sociálních službách a třetí je věnován komunikaci mezi pracovníkem v sociálních službách a klientem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uvědomovali a respektovali odlišnosti, které mohou vyplývat ze zdravotního stavu klientů
- uměli vhodným způsobem řešit různé komunikační situace
- osvojili si dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení a rozvoj vlastní osobnosti
- získali dovednosti potřebné pro zvládání náročných životních situací

Výukové strategie

Výuka předmětu Člověk ve zdraví a nemoci probíhá v kmenových třídách a jiných v danou chvíli dostupných učebnách. Nové poznatky získávají žáci převážně výkladem, který může být doplněn filmovými dokumenty. K procvičování a upevňování vědomostí dochází formou cvičení a testů. Uplatňuje se frontální a skupinovou výuka.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Zjišťování výsledků učení žáků probíhá formou:

- ústního zkoušení - orientační, individuální
- písemné zkoušení - písemná práce, test, samostatná práce
- pozorování žáků při činnostech

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení: žáci využívají vhodné naučené metody a techniky, reagují na hodnocení ze strany druhých, přijímají radu i oprávněnou kritiku.

Kompetence k řešení problémů: žáci rozpoznávají problémy a hledají způsob jejich řešení. Znají možnosti řešení vybraných problémů.

Kompetence komunikativní: žáci rozvíjí své komunikační dovednosti, umí naslouchat druhým a adekvátně reagovat. Umí vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou obhajují svůj názor.

Kompetence sociální a personální: žáci se orientují v základních mravních hodnotách, uplatňují základní pravidla společenského chování. Jednají zodpovědně vůči vlastní osobě a druhým osobám. Orientují se v mezilidských vztazích. Rozpoznají asociální chování a znají důsledky z něho plynoucí. Orientují se sami v sobě.

Kompetence občanské: žáci respektují základní práva a povinnosti občanů. Rozpoznají nesprávné a protiprávní jednání. Váží si svého zdraví i zdraví druhých lidí.

Občan v demokratické společnosti: žáci jsou schopni jednat a diskutovat s lidmi. Osvojují se pravidla morálky, toleranci a cílevědomost.

Člověk a svět práce: žáci se připravují na úspěšný vstup na trh práce. Řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni využívat vědomostí a dovedností získaných dříve.

Odborné kompetence:

Poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům:

- vhodná komunikace s klienty
- taktní jednání
- dodržování zásad společenského a profesního chování s péčí a přiměřenou empatií

Spolupracovat při zajišťování sociálních služeb

- komunikace se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešení pracovních problémů

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy - vysvětlí rozdíly mezi postojem pracovníka v sociálních službách a klientem k nemoci - objasňuje vztahy mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci - uvede možné příčiny vzniku náročné životní situace v souvislosti s onemocněním a možné reakce na tuto situaci	1. Zdraví a nemoc <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - psychologická problematika nemoci - sociální problematika nemoci
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje potřeby klienta - popíše faktory, které působí na osobnost klienta - uvede možné změny v prožívání a chování klientů v souvislosti s jejich zdravotním stavem - charakterizuje osobností předpoklady pracovníka v sociálních službách - vysvětlí, co je profesionální chování a co je profesionální deformace - vysvětlí pojem syndrom vyhoření a popíše možnosti jeho předcházení	2. Klient a pracovník v sociálních službách <ul style="list-style-type: none"> - osobnost klienta - osobnost pracovníka v sociálních službách
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pozorování při péči o klienta - uvede základní formy komunikace a její prvky, které jsou nezbytné pro její efektivitu - uvede fáze rozhovoru - uvede zásady při komunikaci s vybranými skupinami klientů	3. Dorozumívání se mezi pracovníkem v sociálních službách a klientem <ul style="list-style-type: none"> - pozorování - význam komunikace v péči o klienty, rozdíly mezi verbální a neverbální komunikací - rozhovor - specifické přístupy pracovníka v sociálních službách k vybraným skupinám klientů

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Obor vzdělávání: 75 - 41 - E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 128 (2 – 1 – 1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Získání celkového přehledu o přípravě pokrmů, osobní i pracovní hygieně, skladování potravin, zásadách správné výživy, racionální a léčebné výživě, předběžné a tepelné úpravě, předcházení onemocněním za pomoci správné výživy a jejích zásad.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – příprava pokrmů.

Žák získá základní znalosti a vědomosti z oblasti zdravé výživy, přehled o surovinách a nápojích, nových směrech v oblasti výživy, vhodném zacházení se surovinami a potravinami, podstatou racionální a léčebné výživy.

Obsah učiva mezipředmětově souvisí s předmětem odborný výcvik.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- hospodárně využíval potřebné suroviny a energii při výrobě, dovedl si teoreticky zdůvodnit případné vady výrobků způsobené v průběhu technologického procesu a uměl i aplikovat novou výrobní technologii.
- postupně rozvíjel vědomosti a dovednosti včetně dodržování technologických a hygienických zásad.
- samostatně pracoval a rozhodoval se, využíval znalostí z estetiky při expedici pokrmů, hospodárně zacházel s potravinami a získal podvědomí o ekologickém chování.
- uměl pracovat s odbornou literaturou a s recepturami pokrmů

Výukové strategie

Velký důraz je kladen na samostatnou i na skupinovou práci, na využívání dostupné odborné literatury, na získávání poznatků z této literatury, které žáci využijí v ostatních odborných předmětech a při přípravě prezentačních akcí. Daná témata jsou rozebírána řízenou skupinovou diskusí, žáci předávají získané informace ostatním spolužákům, jsou používány další metody vzdělávání, odborné exkurze – návštěva pracovišť (školní jídelny, restaurace, potravinářské výstavy), přednášky (hygienické normy). Jako formy výuky jsou začleňovány projekty – vedení sešitu technologie, samostatné zpracování zadaných témat. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ Oselce 1.

Jsou využívány metody diagnostické a kontrolní (hodnocení vědomostí, pracovních úloh, kontrola spojování dovedností). Znalosti jsou ověřovány pomocí písemných testů, ústního zkoušení, vypracováním domácích úkolů a prací ve skupině po probrání jednotlivých celků,

2 x ročně jsou vědomosti ověřovány pomocí souhrnného testu, 1x ročně samostatné práce, odevzdané v určeném termínu. Dále jsou žáci hodnoceni za iniciativu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat adekvátní techniku učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně;
- naslouchat pozorně druhým

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu
- získat informace potřebné k řešení problému buď samostatně, nebo s vedením jiných lidí
- navrhnout způsob řešení;

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví
- pečovat o svůj fyzický stav a být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky

Matematická kompetence-

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst různé formy grafického znázornění

Pracovní uplatnění

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- ovládat obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Odborné kompetence:

Uplatňovat požadavky na hygienu v gastronomii

- dodržování osobní hygieny a hygieny práce v průběhu pracovních činností
- provádění úklidu a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů a dodržování sanitačního řádu
- skladování surovin a nápojů v souladu s požadavky na jejich uplatnění a na hygienu

Ovládat přípravu vybraných druhů pokrmů a nápojů

- pomoc při přípravě pokrmů
- příprava teplých pokrmů a příloh
- příprava vybraných studených pokrmů
- příprava teplých nápojů
- dodržování posloupnosti prací a časového harmonogramu

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápání bezpečnosti práce jako nedílné součásti péče o zdraví své i spolupracovníků
- znalost a dodržování základních právních předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojení si zásad a návyků bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznání možnosti nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápání kvality jako významného nástroje konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohlednit požadavky klienta (zákazníka, občana)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- znát význam, účel a finanční ohodnocení vykonávané práce
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí a sociální dopady

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- orientace v základních postojích a hodnotách na základě vzdělání
- zdravá míra sebevědomí
- zásady jednání s lidmi

Člověk a svět práce

- utváření vlastního názoru
- používání všech forem korespondence
- snaha o zařazení do pracovního procesu

Člověk a životní prostředí

- pochopení postavení člověka v přírodě
- vlivy prostředí na zdraví
- způsoby ochrany přírody
- šetrný přístup k přírodě a ŽP
- zásady zdravého životního stylu

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v předpisech bezpečnosti práce a protipožární ochrany a v hygienické vyhlášce - popíše základní hygienické zásady při přípravě pokrmů - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu, nejčastějších příčin úrazů a jejich prevence	1. Hygiena a BOZP <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické předpisy - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů a technologického využití - popíše správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů	3. Potraviny a nápoje <ul style="list-style-type: none"> - základní druhy potravin a nápojů - příjem, nákup, uchování a skladování potravin a nápojů
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zásadách zdravé výživy - objasní podstatu racionální a léčebné výživy	4. Výživa člověka <ul style="list-style-type: none"> - zásady správné (racionální) výživy a správných stravovacích návyků

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zásady racionální výživy dětí a dospělých - doloží příklady vhodných a nevhodných potravin a pokrmů 	- racionální a léčebná výživa
---	-------------------------------

2. ročník

- orientuje se v učivu 1. ročníku	1. Opakování učiva 1. ročníku
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve způsobech předběžné úpravy a přípravy surovin - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav pokrmů - vysvětlí technologické postupy přípravy vybraných pokrmů - vysvětlí správný postup při uchování a zamrazování potravin a pokrmů a jejich regeneraci - popíše správný způsob přípravy teplých nápojů 	2. Technologie přípravy pokrmů <ul style="list-style-type: none"> - předběžná úprava surovin - základní tepelné úpravy pokrmů - základní technologické postupy přípravy vybraných pokrmů - uchování potravin a pokrmů - regenerace zchlazených potravin a pokrmů - teplé nápoje
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje inventář podle jeho určení - popíše ošetření, údržbu inventáře a jeho použití při úpravě stolu - orientuje se v zásadách obsluhy - popíše pravidla a zvyklosti stolování 	3. Základy stolování <ul style="list-style-type: none"> - zásady stolničení (inventář, prostírání, úprava stolu, zásady obsluhy) - pravidla a zvyklosti stolování

3. ročník

3. ročník

- orientuje se v učivu 2. ročníku	1. Opakování učiva 2. ročníku
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé druhy masa a drobů, jejich složení, použití a význam pro výživu - rozlišuje jednotlivé druhy masa podle základních znaků - popíše rozdělení jednotlivých druhů masa na jatečné části - vysvětlí význam zrání masa pro další použití při přípravě pokrmů 	2. Jatečné druhy masa <ul style="list-style-type: none"> - hovězí maso - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, upotřebení, skladování - telecí maso - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, upotřebení, skladování - vepřové maso - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, upotřebení, skladování - skopové - rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, upotřebení, skladování - droby – rozdělení, význam ve výživě

<ul style="list-style-type: none"> - popíše charakteristické znaky ostatních druhů masa, skladování a použití ve výživě - vysvětlí přínos drůbežího masa a ryb v dietním stravování 	<p>3. Ostatní druhy masa</p> <ul style="list-style-type: none"> - drůbež – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování - ryby – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování - zvěřina – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jednotlivých druzích masných výrobků - vysvětlí jejich význam ve stravování - orientuje se v označení potravin a jejich skladování 	<p>4. Masné výrobky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení a skladování masných výrobků - uzeniny – rozdělení, význam, složení - konzervy a polokonzervy
<ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí technologické postupy přípravy jednotlivých pokrmů 	<p>5. Technologie přípravy pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní technologické postupy přípravy pokrmů z jatečného masa - základní technologické postupy přípravy pokrmů z ostatních druhů mas
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje inventář podle jeho určení - popíše ošetření, údržbu inventáře a jeho zabezpečení po ukončení provozu - orientuje se v technice jednoduché obsluhy 	<p>6. Podávání jídel, stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - inventář, údržba, použití - technika podávání pokrmů a nápojů při jednoduché obsluze
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v učivu předmětu „Příprava pokrmů“ 	<p>7. Závěrečné opakování</p>

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

ŠITÍ A OPRAVY PRÁDLA

Obor vzdělávání: 75 – 41 – E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 64 (1 – 1 - 0)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle –

Cílem předmětu je seznámit žáky s pravidly bezpečnosti práce, s pracovními postupy při šití a opravách prádla. Vyučovací předmět šití a opravy prádla, seznamuje žáky s technologickými postupy výroby bytového textilu. Poskytuje potřebné znalosti o základních textilních materiálech používaných při šití a opravách prádla a jednoduchých oděvů. Zabývá se vadami šicích strojů a jejich příčinami. Obecným cílem předmětu je také poskytnout žákům potřebné množství vědomostí, které souvisí s technologickými postupy při úpravách oděvů a prádla, při zhotovování textilních bytových doplňků a jejich žehlení.

Charakteristika učiva.

Žáci si osvojí bezpečnostní a hygienické předpisy v šicí dílně. Předmět je zaměřen na práci s oděvním materiálem. Žáci se naučí šít a opravovat prádlo, včetně oprav bytových doplňků. Tento předmět úzce navazuje v rámci mezipředmětových vztahů na odborný výcvik a technologii údržby prádla.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- zvládli základy ručního a strojového šití, obsluhu a údržbu šicího stroje
- seznámili se s druhy a vlastnostmi drobné přípravy, s druhy zapínadel – od knoflíků ke zdrhovadlům
- naučili se základům ručního šití, prováděli různé druhy stehů, švů, poté i drobné opravy prostěradel, ložního povlečení, polštářů, zkracování délky pracovních oděvů, opravy a vsazování zdrhovadel. Šití jednoduchých ochranných roušek.

Výukové strategie.

K získání určitého obsahu znalostí a vědomostí se používá výklad a praktická demonstrace. Důraz je kladen na praktické zvládnutí jednotlivých pracovních operací, Jsou používány další metody vzdělávání. např. vyhledávání informací v odborné literatuře a na internetu, odborné exkurze. Jako formy výuky jsou začleňovány projekty – prezentace, vedení sešitu šití a oprav prádla, samostatné zpracování daných témat zadaných učitelem. Při hodinách budou žáci používat sešity k zápisu poznatků a kreseb.

Hodnocení výsledků vzdělávání.

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Pro hodnocení jsou důležitým ukazatelem kreativita, aktivita při hodinách, kvalita splnění praktického úkolu, testy k danému úkolu. Znalosti budou ověřeny praktickým úkolem zadaným koncem 1. pololetí a na konci 2. pololetí školního roku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení: žáci vyhledávají a zpracovávají různé informace, využívají k výuce různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Komunikativní kompetence: žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání, formulují své myšlenky srozumitelně.

Kompetence k pracovnímu uplatnění: mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a přizpůsobují se měnícím se pracovním podmínkám.

Člověk a životní prostředí – žáci zodpovědně zacházejí se šicími stroji a tkaninami. Jednají s nimi hospodárně z hlediska ekonomického i ekologického, správně zachází s odpady, s ohledem na zásady ochrany životního prostředí.

Člověk a svět práce - žáci jsou motivováni k aktivnímu pracovnímu životu, umí si samostatně vyhledat potřebné odborné informace.

Člověk a digitální svět: - žáci pracují s informacemi, vyhledávají, vyhodnocují a využívají informaci z různých zdrojů včetně internetu.

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - definuje zásady bezpečnosti - dodržuje hygienická pravidla - dodržuje bezpečnost při šití a žehlení	1. Bezpečnost práce a ochrana zdraví - zásady bezpečnosti na pracovišti, na dílně, při ručním šití, při šití na stroji, při práci se žehličkou - osobní hygiena při práci
- orientuje se v základním rozdělení textilních materiálů - charakterizuje jednotlivé druhy textilních materiálů a jejich vlastnosti - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování různých druhů oprav prádla - vizuálně rozlišuje základní textilie podle původu a způsoby výroby, vlastností, vzhledu a omaku - pojmenovává a rozlišuje jednotlivé prvky drobné oděvní přípravy a určí jejich užití	2. Oděvní textilie a drobná oděvní příprava - základní rozdělení textilií a jejich vlastnosti - rozdělení textilních vláken podle původu - drobná textilní příprava, druhy a vlastnosti nití - drobná technická příprava, stuhy, prýmky, knoflíky, háčky..
- pojmenuje a vizuálně rozliší pomůcky k ručnímu šití - ručně šije základní druhy stehů - používá vhodné pracovní pomůcky - vytváří a pojmenovává druhy stehů a dírek - přišívá různé druhy knoflíků a prvků - osvojí si správné držení těla při šití	3. Ruční šití, zažehlování - technika ručního šití - pomůcky k ručnímu šití - druhy stehů, dírek, drobná výšivka - přišívání knoflíků a prvků - zažehlování začištěných krajů

<ul style="list-style-type: none"> - popíše jednotlivé části šicího stroje - obsluhuje šicí stroj a provádí údržbu - dodržuje správnou ergonomii sezení při šití 	<p>4. Šicí stroje, strojové šití</p> <ul style="list-style-type: none"> - princip strojového šití - popis šicího stroje - obsluha a údržba šicího stroje
<ul style="list-style-type: none"> - používá pomůcky k šití - využívá k přípravě ruční šití - upraví oděvy podle typu prádla - samostatně vymění zdrhovadlo - zalátá menší poškození prádla 	<p>5. Úprava oděvů a prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> - drobné úpravy oděvů a prádla, vhodné postupy zhotovení - výměna zdrhovadla, postup hotovení - látání a obnova poškozeného materiálu - úprava délky a šířky oděvu
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně zvolí vhodný druh materiálu ke zhotovení jednoduchého výrobku - popíše technologický postup zhotovení jednoduchého výrobku - zhotoví samostatně ze zvoleného materiálu jednoduchý výrobek 	<p>6. Postup zhotovení jednoduchého výrobku</p> <ul style="list-style-type: none"> - technologický postup zhotovení jednoduchého výrobku - výběr vhodného oděvního materiálu
<ul style="list-style-type: none"> - popíše bezpečnost práce na šicím stroji - vysvětlí princip strojového šití a postup práce na šicím stroji - vysvětlí a popíše údržbu šicího stroje a odstranění drobných závad 	<p>7. Strojové šití, šicí stroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a rozdělení šicích strojů - obsluha a údržba šicího stroje, závady a odstranění drobných závad

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje zásady bezpečnosti - dodržuje hygienická pravidla - dodržuje bezpečnost při šití a žehlení 	<p>1. Bezpečnost a ochrana zdraví, požární předpisy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví, požární předpisy - osobní hygiena při práci
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé druhy prádlových a bytových textilií - uvede jejich vhodné použití - vybere vhodnou textilií pro zhotovení bytových doplňků - rozlišuje textilie podle materiálu (původ vláknů) a způsob výroby, vlastností, vzhledu a omaku - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování a opravách prádla a bytových doplňků - změří potřebné míry bytových doplňků - zpracuje technologickou dokumentaci jednoduchých bytových doplňků např. závěsů, potahů, chňapek, prostírání, roušek 	<p>2. Prádlové a bytové textilie a drobná příprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - bytové doplňky a jejich využití - technologický postup jednoduchých bytových doplňků, jejich údržba - drobná textilní příprava - drobná technická příprava
<ul style="list-style-type: none"> - popíše úpravy oděvů a prádla, všití zdrhovadla, zkracování pracovních oděvů, přišití knoflíků, háčků, zdrhovadel. - určí vhodnou technologii úpravy oděvů a prádla 	<p>3. Úprava oděvu a prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> - technologické postupy úprav oděvů a prádla, - technologický postup zhotovení roušky
<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí vrchové a textilní materiály podle vlastností a složení - vyjmenuje vrchové a prádlové textilní materiály, jejich význam a druhy 	<p>4. Oděvní materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrchové textilní materiály - prádlové textilní materiály
<ul style="list-style-type: none"> - vybere materiál vhodný pro zhotovení bytových doplňků; - změřením získá rozměry bytových doplňků - ušije bytové doplňky (např. chňapky, závěsy, polštářky, dekorační předměty), podle daného technologického postupu - provádí jednoduché opravy prádla, oděvů a bytových doplň 	<p>5. Zhotovení bytových doplňků a jednoduché opravy</p> <ul style="list-style-type: none"> - technologické postupy zhotovování jednoduchých oděvů a prádla

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

TECHNOLOGIE ÚKLIDU A ÚDRŽBY PRÁDLA

Obor vzdělávání: 75-41-E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 96 (1 - 1 - 1)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je znát práci a úklidové prostředky, materiály a jejich vlastnosti, postupy praní a žehlení, postupy úklidu jednotlivých materiálů a dodržování BOZP.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, části - Úklidové práce a Šití a opravy prádla a bytových doplňků.

Obsah učiva je rozdělen na dva okruhy učiva. V prvním si žáci osvojí odborné poznatky při provádění úklidu v sociálních zařízeních, domácnostech nebo v jiných provozech. Druhý seznamuje s údržbou prádla v prádelnách nebo v domácnostech.

Cílem předmětu je seznámit žáky s technickým a provozním zařízením a se stroji, které budou obsluhovat v rámci odborného výcviku. Soustavná pozornost je věnována bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, k ekonomickému a ekologickému chování

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali vědomosti a dovednosti o technologických postupech používaných při praní a žehlení prádla a oděvů
- seznámili se s používanými přípravky na praní prádla a technickým vybavením, které budou při praní a žehlení obsluhovat
- naučili se organizovat si práci, dodržovat technologické postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienické předpisy
- získali vědomosti a dovednosti potřebné k provádění úklidu v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních,
- znali teoreticky a prakticky přípravky používané při úklidu, s jejich vlastnostmi a naučili se je vhodně používat
- seznámili se stroji, zařízeními a pomůckami, které budou při úklidu obsluhovat a používat
- naučili se organizovat si práci, dodržovat technologické postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienické předpisy

Výukové strategie

Nové poznatky žáci získávají převážně výkladem doplněným filmovými dokumenty a exkurzemi. Uplatňuje se frontální a skupinová výuka.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Hodnotí se aktivita při vyučování, získané znalosti a dovednosti, odborné informace, způsob vyjadřování, samostatná práce. Součástí hodnocení je pozorování žáků při činnosti, písemné a ústní zkoušení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení
- ovládat techniku učení
- ovládat práci s textem
- umět vyhledávat a zpracovávat informace
- využívat různé informační zdroje a pořizovat si poznámky

Komunikativní kompetence

- formovat své myšlenky srozumitelně
- naslouchat druhým a přiměřeně zpracovávat texty na odborná témata
- vystupovat a vyjadřovat se zásadami společenského chování

Personální a sociální kompetence

- pečovat o vzhled, fyzické a duševní zdraví
- pracovat v týmu
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

Občanské kompetence

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- chápat význam životního prostředí člověka
- uznávat hodnotu života

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů z tisku, médií a z internetu

Odborné kompetence:

Pomáhat při zajišťování chodu domácnosti:

- zajišťovat základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie
- používat správně běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje a provádět jejich standardní údržbu

Ovládat praní a žehlení prádla a oděvů:

- používat vhodné prací prostředky
- odstraňovat běžně dostupnými prostředky skvrny
- dodržovat osobní hygienu a bezpečnost při práci v průběhu třídění, praní, sušení

Provádět úklid v sociálních, ubytovacích aj. zařízeních:

- teoreticky se naučit znát čisticí prostředky a úklidové pomůcky
- teoreticky se seznámit se stroji a zařízeními, které se používají při úklidu a dodržovat přitom zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nimi

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, návštěvníků)
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, vliv na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Průřezová témata:**Občan v demokratické společnosti**

- získávání znalostí a dovedností potřebných pro budoucí povolání

Člověk a životní prostředí

- osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu
- osvojení zásad zdravého životního stylu odpovědnosti za zdraví

Člověk a svět práce

- vyhledávání informací o profesních příležitostech, orientovat se v nich

Člověk a digitální svět- využívání osobního počítače a další prostředky informačních a komunikačních technologií

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí rozdělení prádelen	1. Prádelny a sběrný prádla - rozdělení prádelen
- popíše organizaci práce v prádelně	2. Organizace prádelny a sběrný - organizace práce v prádelně
- popíše zásady BOZP v prádelně	3. BOZP v prádelně - prací pomůcky- použití, ošetření
- vyjmenuje a vysvětlí symboly pro ošetřování textilií - vysvětlí zásady a zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a	4. Symboly pro ošetřování prádla - symboly pro ošetřování textilií

<p>mechanické praní;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobci z hlediska technologie praní a sušení 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje prací prostředky a jejich bezpečnou a ekologickou likvidaci - vysvětlí a provede správné dávkování - přípravků podle doporučení výrobce 	5. Prací prostředky
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje platné hygienické zásady a předpisy BOZP 	6. Úklidové práce - BOZP, hlavní zásady, charakteristika provozu <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> - popíše druhy úklidu 	7. Druhy úklidu <ul style="list-style-type: none"> - druhy úklidu
<ul style="list-style-type: none"> - určí pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové - prostředky a potřebné pomůcky - správně přečte etiketu a rozumí jejímu významu - dodržuje správné dávkování úklidových - prostředků; - používá ochranné pracovní pomůcky; - vysvětlí manipulaci s úklidovými prostředky - dodržuje zásady BOZP a PO - popíše hospodárné a ekologické využívání - úklidových prostředků a jejich bezpečnou - likvidaci po skončení jejich životnosti; - vysvětlí správné třídění odpadu a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje - používané označení; 	8. Úklidové prostředky a pomůcky <ul style="list-style-type: none"> - úklidové pomůcky – použití, etikety, ošetření - dávkování úklidových prostředků - třídění odpadů
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje typy podlahových 	9. Podlahové krytiny <ul style="list-style-type: none"> - druhy podlahových krytin

krytin	
- rozlišuje jednotlivé typy stěn a dveří	10. Péče o stěny a dveře - druhy stěn a dveří

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - popíše zásady BOZP v prádelně - vyjmenuje příklady bezpečnostních rizik při praní prádla a oděvů a a sušení a obsluze - charakterizuje příčiny úrazů a jejich prevenci 	1. BOZP v prádelně <ul style="list-style-type: none"> - prací pomůcky- použití, ošetření
- popíše složení vody	2. Voda <ul style="list-style-type: none"> - voda, druhy vod <p style="text-align: right;">3</p>
- vysvětlí význam namáčení prádla	3. Prostředky k namáčení prádla <p style="text-align: right;">3</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše zásady a zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a mechanické praní - popíše technologický postup ručního praní; - vysvětlí zvolený technologický postup praní prádla a oděvů podle druhů a stupně znečištění 	4. Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků <ul style="list-style-type: none"> - ruční praní prádla, oděvů a bytových doplňků - praní v automatické pračce nebo prací lince - sušení
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje druhy skvrn - dodržuje zásady BOZP 	5. Čištění skvrn <ul style="list-style-type: none"> - zásady BOZP
- vyjmenuje chyby při praní	6. Chyby při praní
- vyjmenuje platné hygienické zásady a předpisy BOZP	7. Úklidové práce - BOZP, hlavní zásady, charakteristika provozu <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci
- popíše druhy nábytku	8. Péče o nábytek <ul style="list-style-type: none"> - druhy nábytku

- vyjmenuje topná tělesa	9. Péče o topná tělesa - druhy topných těles
- popíše technologický postup při mytí oken - určí a roztrídí typy osvětlení	10. Péče o okna a svítidla - mytí oken a prosklených ploch - druhy svítidel

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše zásady BOZP v prádelně	1. BOZP v prádelně - úklidové pomůcky- použití, ošetření
- vysvětlí podstatu odstředování a rozvolňování - popíše podstatu sušení	2. Odstředování, rozvolňování, sušení prádla - podstata a způsoby sušení
- popíše zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení - popíše žehlení prádla, oděvů a jiných textilií - vysvětlí správný postup žehlení a vhodnou teplotu dle druhu textilií	3. Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou) - žehlení prádla na žehlicím stroji
- ovládá ruční a strojové skládání prádla	4. Manipulace s čistým prádlem
- ovládá správné použití bělicích prostředků	5. Bělicí prostředky - podstata významu bělení
- vysvětlí platné hygienické zásady a předpisy BOZP	6. Úklidové práce - BOZP, hlavní zásady, charakteristika provozu - bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci
- vysvětlí důležitost hygieny při čištění sanitárních zařízení - charakterizuje nutnost odstraňování a třídění	7. Hygienická zařízení a odstraňování odpadů - druhy sanitárních zařízení - způsoby odstraňování odpadů

<ul style="list-style-type: none"> - odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> - třídění odpadů
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání - používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaných pomůcek, strojů a zařízení; 	<p>8. Úklidové pomůcky a stroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysavač, mopy, myčka nádobí, - šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje rozčlenění úklidu podle odpovídající potřeby 	<p>9. Péče o domácnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace úklidu

Střední škola a Základní škola, Oselce
Učební osnova vyučovacího předmětu

ODBORNÝ VÝCVIK
(Pečovatelství, Úklidové práce, Praní a žehlení prádla a oděvů)
Střední škola a Základní škola, Oselce

Obor vzdělávání: 75 - 41 - E/01 Pečovatelské služby

Školní vzdělávací program: Pečovatelské služby

Forma vzdělání: denní

Celkový počet hodin za studium: 1 808 (14,5 – 21 – 21)

Platnost od: 1. 9. 2025

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je seznámit žáky se zásadami a bezpečnými pracovními postupy při různých pečovatelských činnostech, které chrání zdraví a život jejich i klientů, o které pečují, při každém novém pracovním úkonu nebo na novém pracovišti - a to při přípravě pokrmů, při šití a opravách prádla, při praní a žehlení prádla, při úklidových pracích a při přímé péči o člověka. Žáci získají celkový přehled o oboru, kladný přístup k práci a osvojí si pracovní návyky. Jsou vedeni k dodržování zásad slušného chování a profesního vystupování, k estetickému cítění a vztahu k životnímu prostředí.

Charakteristika učiva

Vzdělávací obsah předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 75 - 41 -E/01 Pečovatelské služby – vzdělávací oblasti Pečovatelství, Úklidové práce, Příprava pokrmů, Šití a opravy prádla a bytových doplňků a Praní a žehlení prádla a oděvů.

V předmětu Odborný výcvik se žáci seznámí s významem, součástmi a postupy pečovatelských činností. Učivo je rozděleno podle oblastí, kde je využívána práce pečovatele. Jedná se o přípravu pokrmů, šití a praní prádla, úklidové práce a péči o klienta. Žáci si osvojí bezpečnostní a hygienické předpisy při přípravě pokrmů, v šicí dílně, v prádelně a obecně při praní prádla, při úklidových pracích v různých zařízeních nebo v domácnosti klienta a při přímé péči o klienta. Výuka probíhá pod vedením učitelů odborného výcviku, nebo instruktorů.

Výuka odborného výcviku probíhá dle potřeby – ve cvičných kuchyních, v šicí dílně, ve cvičné místnosti a na smluvních pracovištích - v kuchyni, v prádelně, na úseku úklidu a v přímé interakci s klienty a personálem smluvního zařízení. Poznatky z odborného výcviku jsou uplatňovány i v teoretických odborných předmětech – Zdravověda, Pečovatelství, Epidemiologie a hygiena, Člověk ve zdraví a nemoci, Příprava pokrmů, Šití a opravy prádla a Technologie úklidu a údržby prádla.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili:

- dodržování osobní hygieny a hygieny práce v průběhu pracovních činností
- péči o používané pomůcky
- dodržování vnitřních řádů zařízení, kde je odborný výcvik vykonáván
- používání vhodných prostředků a pomůcek pro daný druh práce
- hospodárné využívání pomůcek, energií a času

- ovládání postupů jednotlivých složek práce pečovatele - při šití a opravách prádla, při přípravě pokrmů, při praní a žehlení prádla a oděvů, při úklidových pracích a při přímé péči o klienta
- dodržování správných a bezpečných technologických postupů
- dodržování pravidel společenského chování, etiky péče a přístupu ke klientům
- dodržování posloupností prací a časového harmonogramu
- používání technických a technologických zařízení
- dodržování bezpečnosti práce jako nedílné součásti péče o zdraví klientů, své i spolupracovníků
- používání osobních ochranných pracovních prostředků podle platných předpisů pro jednotlivé činnosti
- chápání kvality jako významného nástroje konkurenceschopnosti a dobrého jména zařízení nebo svého jména
- znalosti a dodržování standardů kvality sociálních služeb
- chápání významu, účelu a užitečnosti vykonávané práce
- ochranu životního prostředí
- efektivní hospodaření s finančními prostředky
- ekonomickému nakládání s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami (s ohledem na životní prostředí)

Výukové strategie

Průběžně se využívá výklad, demonstrační metody, ukázky jednotlivých pracovních činností, týmové práce, práce s odbornou literaturou, praktická cvičení, práce na smluvních pracovištích, samostatná práce žáků, práce s jednotlivcem, prohlubování dovedností, návyků a znalostí. Ve třetím ročníku je základem zvládnutí úkolů jak v kolektivu tak i samostatně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Hodnotí se

- dodržování osobní hygieny a hygieny práce v průběhu pracovních činností
- používání osobních ochranných pracovních prostředků podle platných předpisů pro jednotlivé činnosti
- dodržování bezpečnosti práce v průběhu pracovních činností
- ovládání postupů jednotlivých složek práce pečovatele - při přípravě pokrmů, při šití a opravách prádla, při praní a žehlení prádla a oděvů, při úklidových pracích a při přímé péči o klienta
- dodržování pravidel společenského chování, etiky péče a přístupu ke klientům
- kvalita provedené práce, pracovní přístup, schopnost spolupráce, samostatná práce
- čištění, udržování a zabezpečování zařízení po jeho použití ve výrobních střediscích pro přípravu pokrmů, v šicích dílnách, v prádelnách, úklidových místnostech
- provádění úklidu ve výrobních střediscích pro přípravu pokrmů, skladovacích prostorách, v šicích dílnách, v prádelnách, v sociálních a ubytovacích zařízeních, v kancelářích, veřejných prostorách apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent je schopen

- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovní činnosti
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- kontrolovat kvalitu provedené práce
- pracovat samostatně i v týmu a řešit problémové situace na pracovišti
- uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraven přizpůsobovat se měnícím se podmínkám

Kompetence k učení

Absolvent je schopen

- využívat k učení různé informační zdroje s ohledem na rozdílnou úroveň schopností žáků
- využívat zkušeností svých i jiných spolužáků a spolupracovníků na pracovištích
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání

Komunikativní kompetence

Absolvent je schopen

- jednat v souladu s etickými normami a pravidly společenského chování
- naslouchat druhým, respektovat názory druhých, vyjadřovat se přiměřeně k danému tématu

Občanské kompetence

Absolvent je schopen

- chápat význam životního prostředí pro člověka, dodržovat zásady ochrany životního prostředí při likvidaci odpadů
- jednat odpovědně a samostatně

Rozpracování odborných kompetencí

poskytovat přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům, spolupracovat při zajišťování sociálních služeb

- pomáhat mobilním i imobilním klientům (dětem i dospělým) při osobní hygieně, oblékat a zvládat další běžné úkony
- pomáhat při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí
- zprostředkovávat klientům kontakt se společenským prostředím a pomáhat jim při obstarávání osobních záležitostí, při vzdělávacích a jiných aktivizačních činnostech
- pomáhat rodinám se zajišťováním péče o zdravé dítě nebo dítě s postižením
- ovládat vhodnou komunikaci s klienty, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- dodržovat zásady společenského a profesního chování s klienty a spolupracovníky, jednat taktně, s péčí a přiměřenou empatií
- používat při poskytování osobní péče klientům vhodné pomůcky a zařízení, správně je udržovat a dezinfikovat

- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovní činnosti
- dodržovat správné a bezpečné postupy poskytování péče klientům, používat vhodné osobní
- ochranné pracovní pomůcky
- v případě potřeby poskytnout neodkladnou první pomoc a zajistit pomoc odbornou
- pomáhat při prosazování práv a zájmů klienta
- znát základní formy a zařízení sociálních služeb a základní podmínky poskytování sociálních služeb
- znát své pracovní činnosti a uplatňovat v sociálních službách
- je připraven komunikovat se svými nadřízenými a dalšími spolupracovníky, řešit s nimi pracovní problémy a podílet se na zabezpečování kvality sociálních služeb
- jednat v souladu s profesně etickými zásadami, dbát na dodržování práv a bezpečnosti klientů

pomáhat při zajišťování chodu domácnosti, provádět úklid ve zdravotnických, sociálních a jiných zařízeních, připravovat jednoduché pokrmy a nápoje a dodržovat hygienické požadavky při jejich přípravě, ovládat šití a opravy prádla, ovládat praní a žehlení prádla a oděvů

- pomáhat při zajišťování stravy (distribuuje hotová jídla, připravuje jednoduché pokrmy a nápoje)
- zajišťovat základní péči o prádlo, oděv a bytové textilie
- zajišťovat nákupy a další běžné služby
- pomáhat klientům při kontaktu s venkovním prostředím
- provádět běžný úklid v domácnosti (denní, týdenní, velký úklid nebo úklid po malování)
- provádět pravidelný (denní, týdenní) a generální úklid (mytí podlah a obkladů, čištění oken
- atd.) v různých typech zařízení
- správně používat běžné domácí prostředky, pomůcky a přístroje; provádět jejich běžnou údržbu
- používat vhodné čisticí prostředky a úklidové pomůcky
- obsluhovat stroje a zařízení používané při úklidu a dodržovat přitom zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- pomáhat při přípravě pokrmů a nápojů
- používat a udržovat inventář, technická a technologická zařízení v kuchyňském a stravovacím provozu
- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu činností v kuchyňském a stravovacím
- provozu
- provádět sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů
- skladovat suroviny a nápoje podle jejich druhů v souladu s hygienickými požadavky
- provádět úklid a čištění skladovacích prostor
- volit vhodný textilní materiál s ohledem na požadované vlastnosti výrobku
- umět šít ručně i na stroji
- provádět základní údržbu a seřízení šicího stroje
- opravovat prádlo a oděvy (zašívání, aplikace, zajišťování)
- zhotovovat jednoduché výrobky (př. povlečení)
- třídít prádlo a oděvy pro praní podle druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění
- používat vhodné prací, bělicí a dezinfekční prostředky, odstraňovat běžně dostupnými prostředky skvrny

- dodržovat osobní hygienu a bezpečnost při práci v průběhu manipulace, příjmu, třídění,
- praní, sušení, žehlení, skládání a expedice prádla
- obsluhovat prací, sušicí a žehlicí stroje, dodržovat bezpečné pracovní postupy

dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, například klientů, zákazníků, návštěvníků)
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle platných předpisů pro jednotlivé činnosti
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- znát systém péče o zdraví pracujících (preventivní péče, uplatňování nároků na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s výkonem práce)
- znát zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc

usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovat stanovené normy, standardy a předpisy související se systémem řízení úrovně péče zavedeným na pracovišti
- dbát na zabezpečování parametrů kvality procesů a služeb, zohledňovat požadavky klienta

jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce a její finanční a společenské ohodnocení
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí a sociální dopady
- efektivně hospodařit s finančními prostředky
- ekonomicky a s ohledem na životní prostředí nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti: naučit žáky řešit konfliktní situace na pracovišti i v životě, spolupracovat v týmu.

Člověk a životní prostředí: zacházet zodpovědně se surovinami, jednat s nimi hospodárně z hlediska ekonomického i ekologického.

Člověk a svět práce: motivovat žáka k aktivnímu pracovnímu životu, umí si samostatně vyhledat potřebné odborné informace.

Člověk a digitální svět: žák získává přehled o médiích, učí se pracovat s informacemi, při práci využívá internet.

Počet dnů věnovaných tématům v jednotlivých ročnících

	Ročník	1.	2.	3.	Celkem
1	Úvod, BOZP	2	1	1	4
2	Komunikace s klientem (PEČ)	9	10	10	29
3	Přímá obslužná péče o klienty (PEČ)	10	20	20	50
4	Péče o klienta na lůžku (PEČ)	10	12	12	34
5	Podávání stravy (PEČ)	8	10	10	28
6	Polohování klienta (PEČ)	5	7	7	19
7	Ranní a celkové mytí (PEČ)	6	7	7	20
8	Druhy úklidu (ÚK)	3	4	4	11
9	Úklidové pomůcky a prostředky (ÚK)	3	5	5	13
10	Praní prádla- zásady BOZP při praní prádla (PRÁ)	4	2	2	8
11	Sušení, žehlení prádla (PRÁ)	4	5	5	14
12	Ruční šití	3	1	1	5
13	Úpravy oděvů	2	1	1	4
14	Strojové šití	0	2	2	4
15	Výrobní středisko	1	1	1	3
16	Potraviny a nápoje	2	2	2	6
17	Výživa člověka	2	2	2	6
18	Technologie přípravy pokrmů	3	2	2	7
19	Podávání jídel, stolování	1	1	1	3
20	Inventář	2	1	1	4
	Počet dnů celkem	80	96	96	272

Výsledky vzdělávání	Učivo	Hodinová dotace		
		1.roč	2.roč	3.roč
		464h / 80 dnů	672h /96 dnů	672h /96 dnů
Žák: 1. ročník <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci - dodržuje při práci základy osobní hygieny - používá ochranné pomůcky 2. ročník <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci - dodržuje při práci základy osobní hygieny - používá ochranné pomůcky 3. ročník <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci - dodržuje při práci základy osobní hygieny - používá ochranné pomůcky 	1. BOZP, PO, organizace práce základní hygienické předpisy BOZP, PP, PO <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb - organizace práce - hygiena práce - osobní hygiena - úklidové pomůcky-použití, ošetření - inventářem - společenská výchova - styk s nadřízenými i pracovním kolektivem - pravidla HACCP - podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení 	2	1	1
1. ročník <ul style="list-style-type: none"> - řeší vhodným způsobem různé komunikativní 	2. Komunikace s klientem <ul style="list-style-type: none"> - komunikace s jednotlivcem a se 	9	10	10

<p>situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vystupuje a vyjadřuje se dle zásad společenského chování - vyjadřuje se srozumitelně pro své okolí <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace - vystupuje a vyjadřuje se dle zásad společenského chování - vyjadřuje se srozumitelně pro své okolí <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace - vystupuje a vyjadřuje se dle zásad společenského chování - vyjadřuje se srozumitelně pro své okolí 	<p>skupinou</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady asertivity 			
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí nácvik postupů pro zvládnání běžných úkonů péče o osobu klienta pod vedením instruktora <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí postupy pro zvládnání běžných úkonů péče o osobu klienta pod vedením instruktora <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně provádí postupy pro zvládnání běžných úkonů péče o 	<p>3. Přímá obslužná péče o klienty</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o vlastní osobu klienta - péče o prostředí klienta 	<p>10</p>	<p>20</p>	<p>20</p>

osobu klienta				
1. ročník <ul style="list-style-type: none"> - upravuje pod dohledem lůžko klienta - pod dohledem umývá a desinfikuje prostředí klienta 2. ročník <ul style="list-style-type: none"> - upravuje lůžko klienta - provádí základní polohy klienta na lůžku nejprve pod dohledem odpovědné osoby - umývá a desinfikuje prostředí klienta 3. ročník <ul style="list-style-type: none"> - upravuje lůžko samostatně - umývá a desinfikuje prostředí klienta 	4. Péče o klienta na lůžku <ul style="list-style-type: none"> - úprava lůžka - dodržování hygieny 	10	12	12
1. ročník <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje zásady podávání stravy - nejprve pod dohledem, později samostatně pomáhá klientovi při jídle a pití 2. ročník <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje zásady podávání stravy - samostatně pomáhá klientovi při jídle a pití 3. ročník <ul style="list-style-type: none"> - podává stravu dle zásad - samostatně pomáhá klientovi při jídle a pití 	5. Podávání stravy <ul style="list-style-type: none"> - zásady podávání stravy - pomoc při jídle a pití 	8	10	10

<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičuje provádění základní polohy klienta na lůžku - nacvičuje posouvání, přetáčení na bok a posazování klienta dle jeho zdravotních možností <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pod dohledem provádí základní polohy klienta na lůžku - pod dohledem posouvá, přetáčí na bok a posazuje klienta dle jeho zdravotních možností <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně provádí základní polohy klienta na lůžku - samostatně posouvá, přetáčí na bok a posazuje klienta dle jeho zdravotních možností 	<p>6. Polohování klienta</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování zásad při manipulaci s klientem - použití správné polohy vhodné pro jednotlivé klienty 	5	7	7
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pečuje o chrup, nehty a pokožku klienta - dodržuje základní hygienické předpisy <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pečuje o chrup, nehty a pokožku klienta - dodržuje základní hygienické předpisy <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pečuje o chrup, nehty a pokožku klienta - dodržuje základní hygienické předpisy 	<p>7. Ranní a celkové mytí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ranní mytí u jednotlivých klientů - celkové mytí u jednotlivých klientů 	6	7	7

<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíly mezi druhy úklidů - myje okna, dveře, omyvatelné stěny <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné postupy mytí oken, dveří a omyvatelných stěn - čistí a udržuje nábytek dle jeho druhu <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - myje a dezinfikuje prostředí klienta, včetně sanitárního zařízení - čistí a desinfikuje lůžka - vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem; - popíše pravidla úklidu v domácnosti klienta a denního nebo jednorázového úklidu v sociálním zařízení; - vysvětlí význam úklidového a dezinfekčního plánu sociálních zařízení; - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví; - podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, 	<p>8. Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu</p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy, technologické postupy a pravidla úklidu – úklidové práce v domácnosti – organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení 	3	4	4
--	---	----------	----------	----------

<p>na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.).</p>				
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše obsluhu úklidových strojů - pod dohledem používá stroje v souladu s návodem výrobce a bezpečnostními předpisy - pod dohledem provádí běžnou údržbu a čištění <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá stroje v souladu s návodem výrobce a bezpečnostními předpisy - provádí běžnou údržbu a čištění <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně používá stroje v souladu s návodem výrobce a bezpečnostními předpisy - samostatně provádí běžnou údržbu a čištění 	<p>9. Úklidové pomůcky a prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - úklidové stroje a zařízení - vysavač prachu - leštící stroje - mycí stroje, drátkovače parket 	3	5	5
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdělení prádelen - popíše organizaci práce v prádelně a ve sběrně - podle symbolů třídí prádlo - vyjmenuje prací prostředky a prostředky k desinfekci - pod dohledem obsluhuje pračku 	<p>10. Praní prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení prádelen - sběrný prádla - organizace práce v prádelně a sběrnách prádla - technologické postupy při praní - symboly pro ošetřování textilií 	4	2	2

<p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> – podle symbolů třídí prádlo – pod dohledem obsluhuje pračku – určí původ jednotlivých skvrn a navrhne způsob odstranění – pod dohledem odstraňuje skvrny – provádí běžnou údržbu pracích strojů – určí způsob desinfekce <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> – podle symbolů třídí prádlo – samostatně obsluhuje pračku – určí původ jednotlivých skvrn a navrhne způsob odstranění – samostatně odstraňuje skvrny – samostatně provádí běžnou údržbu pracích strojů – určí způsob desinfekce a provádí desinfekci 	<ul style="list-style-type: none"> – prací prostředky a prostředky k desinfekci prádla – skvrny, druhy skvrn – postup při odstraňování skvrn – obsluha pračky, údržba pracích strojů – praní nemocničního prádla, desinfekce 			
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> – pod dohledem roztřídí prádlo před sušením – pod dohledem suší prádlo – pod dohledem bezpečně žehlí prádlo – pod dohledem provádí běžnou údržbu žehlicích strojů – pod dohledem provádí 	<p>11. Sušení a žehlení prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstata a způsoby sušení prádla – typy sušení prádla – technologické postupy při sušení prádla – technologické podmínky při žehlení 	4	5	5

<p>ruční a strojové skládání prádla</p> <ul style="list-style-type: none"> – pod dohledem třídí a balí prádlo – pod dohledem připraví prádlo k expedici <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> – roztřídí prádlo před sušením – suší prádlo – bezpečně žehlí prádlo – provádí běžnou údržbu žehlicích strojů – provádí ruční a strojové skládání prádla – třídí a balí prádlo – připraví prádlo k expedici <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> – samostatně roztřídí prádlo před sušením – samostatně suší prádlo – samostatně bezpečně žehlí prádlo – samostatně provádí běžnou údržbu žehlicích strojů – samostatně provádí ruční a strojové skládání prádla – samostatně třídí a balí prádlo – samostatně připraví prádlo k expedici 	<ul style="list-style-type: none"> – typy žehlicích strojů – žehlení tvarovaného prádla – pracovní postup při mandlování rovného prádla 			
--	--	--	--	--

<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a vizuálně rozliší pomůcky k ručnímu šití - ovládá a využívá techniku ručního šití - používá vhodné pracovní pomůcky - pojmenovává a šije jednotlivé druhy stehů - přišívá různé druhy drobné přípravy např. knoflíky, háčky, patentky, pruženky, - ručně šije dírky, zašívá, látá <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a vizuálně rozliší pomůcky k ručnímu šití - ovládá a využívá techniku ručního šití - používá vhodné pracovní pomůcky - pojmenovává a šije jednotlivé druhy stehů - přišívá různé druhy drobné přípravy např. knoflíky, háčky, patentky, pruženky - ručně šije dírky <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a vizuálně rozliší pomůcky k ručnímu šití - ovládá a využívá techniku ručního šití - používá vhodné pracovní pomůcky - pojmenovává a šije 	<p>12. Ruční šití</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomůcky k ručnímu šití - technika ručního šití - druhy stehů, dírek, drobná výšivka - přišívání knoflíků a jiných prvků drobné přípravy - ruční šití dírky prádlové - ruční šití dírky kabátové - ruční šití dírky šatové 	3	1	1
---	--	----------	----------	----------

<p>jednotlivé druhy stehů</p> <ul style="list-style-type: none"> - přišívá různé druhy drobné přípravy např. knoflíky, háčky, patentky, pruženky - ručně šije dírky 				
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - upraví oděv podle typu postavy - používá pomůcky k šití - využívá k přípravě ruční stehy - samostatně vymění zdrhovadlo - zalátá menší poškození oděvu <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - upraví oděv podle typu postavy - používá pomůcky k šití - využívá k přípravě ruční stehy - vymění zdrhovadlo - vyspraví poškození oděvu <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - upraví oděv podle typu postavy - používá pomůcky k šití - využívá k přípravě ruční stehy - samostatně vymění zdrhovadlo - opraví poškozený oděv 	<p>13. Úpravy oděvů</p> <ul style="list-style-type: none"> - drobné úpravy kalhot - výměna zdrhovadla, - úprava délky a šířky, - látání 	2	1	1

<p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důležitost správného držení těla při šití - obsluhuje šicí stroj a provádí jeho údržbu - provádí základní pracovní pohyby při strojovém šití - zhotoví jednoduchý výrobek <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně drží tělo při šití - obsluhuje šicí stroj a provádí jeho údržbu - provádí základní pracovní pohyby při strojovém šití - zhotoví jednoduchý výrobek 	<p>14. Strojové šití</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se šicím strojem, navlékání nitě, obsluha a běžná údržba stroje, BOZP - cvičení strojového šití bez návleku - dodržování zásad strojového šití s návlekem, procvičování strojového šití - šití různých druhů švů a dírek - zažehlování - dodržování zásad ekonomiky pohybů - strojové šití s návlekem - provádění jednotlivých oprav prádla, přišívání aplikace, začíšťování - zhotovení jednoduchého výrobku např. ochranné roušky 	<p>0</p>	<p>2</p>	<p>2</p>
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vybavení kuchyně a skladů potravin; - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku - při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu a nejčastější příčiny úrazů a jejich 	<p>15. Výrobní středisko</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní členění a vybavení kuchyně - technologická zařízení ve výrobním středisku - dělení a základní vybavení skladů potravin 	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>

<p>prevenci</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržuje pořádek na pracovišti <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržuje samostatně pořádek na pracovišti - využívá znalostí o správném skladování potravin - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku - při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržuje samostatně pořádek na pracovišti - využívá znalostí o správném skladování potravin - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku - při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském 				
---	--	--	--	--

<p>provozu a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci</p>				
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a používá správné potraviny z hlediska druhů a technologického využití - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin - a nápojů <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a používá správné potraviny z hlediska druhů a technologického využití - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a používá správné potraviny z hlediska druhů a technologického využití - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů 	<p>16. Potraviny a nápoje</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní druhy potravin - nealkoholické a alkoholické nápoje - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů 	2	2	2
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje zásady správné (zdravé) výživy - rozlišuje druhy diet 	<p>17. Výživa člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správné výživy - racionální a léčebná výživa - stravovací návyky a jejich 	2	2	2

<ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady nesprávných stravovacích návyků <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu racionální a léčebné výživy - rozlišuje druhy diet - uvádí příklady nesprávných stravovacích návyků <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu racionální a léčebné výživy - rozlišuje druhy diet - uvádí příklady nesprávných stravovacích návyků 	<p>důsledky</p>			
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí a použije vhodné suroviny - a technologické postupy pro přípravu pokrmů - opracuje a upraví suroviny podle pokynů; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně; - připraví různé druhy knedlíků - připraví běžné teplé nápoje - udržuje pořádek na pracovišti <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí a použije vhodné 	<p>18. Technologie přípravy pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava a předběžná úprava potravin rostlinného a živočišného původu - základní tepelné úpravy pokrmů - technologické postupy přípravy některých pokrmů - teplé nápoje 	<p>3</p>	<p>2</p>	<p>2</p>

<p>suroviny</p> <ul style="list-style-type: none"> - a technologické postupy pro přípravu pokrmů - opracuje a upraví suroviny podle pokynů; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně; - připraví různé druhy knedlíků - připraví běžné teplé nápoje - udržuje pořádek na pracovišti <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí a použije vhodné suroviny - a technologické postupy pro přípravu pokrmů - opracuje a upraví suroviny podle pokynů; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně; - připraví různé druhy knedlíků - připraví běžné teplé nápoje - udržuje pořádek na pracovišti 				
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá techniku jednoduché obsluhy - upravuje pokrm na talíři 	<p>19. Podávání jídel, stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika podávání pokrmů a nápojů při jednoduché obsluze 	1	1	1

<ul style="list-style-type: none"> - prostírá stůl - použije inventář podle jeho určení <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá techniku jednoduché obsluhy - upravuje pokrm na talíři - prostírá stůl - použije inventář podle jeho určení <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá techniku jednoduché obsluhy - upravuje pokrm na talíři - prostírá stůl - použije inventář podle jeho určení 				
<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a udržuje inventář - zabezpečí inventář po ukončení provozu <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a udržuje inventář - zabezpečí inventář po ukončení provozu <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřuje a udržuje inventář - zabezpečí inventář po ukončení provozu 	<p>20. Inventář</p> <ul style="list-style-type: none"> - inventář na úseku výroby, údržba, použití - inventář na úseku obsluhy, údržba, použití 	2	1	1

7. Charakteristika školy

Název školy:	Střední škola a Základní škola, Oselce
Adresa školy:	Oselce 1, 335 01 Nepomuk
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
IZO:	108 005 640
IČO:	00077691
Právní forma:	příspěvková organizace
Poskytované vzdělání:	Střední s výučním listem, EQF3
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní
Statutární orgán školy:	Mgr. Zdeněk Tauchen, ředitel SŠ a ZŠ Oselce

Střední škola v Oselcích už od poloviny minulého století nabízí absolventům základních škol možnosti studia v oborech, které jsou v současné době na trhu práce velmi žádané.

Škola má jedno pracoviště v Oselcích a druhé pracoviště v Blovicích. Obě pracoviště tvoří jeden právní subjekt a společně předkládávají zájemcům bohatou nabídku učebních i studijních oborů.

Obě pracoviště poskytují žákům a studentům ze vzdálenějších míst ubytování na domovech mládeže, také stravování je na obou pracovištích zajištěno. Po vyučování mohou nejen ubytovaní žáci využít pestrou nabídku volnočasových aktivit. Odborný výcvik probíhá na smluvních pracovištích po celou dobu studia.

S platností od 1. 9. 2014 se rozhodnutím KÚ Plzeňského kraje stala i ZŠI Blovice součástí Střední školy Oselce.

8. Materiální a personální zajištění výuky

Personální zabezpečení:

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů.

Učitelé odborných předmětů

Učitelé praktického vyučování a instruktoři, kteří vedou výuku na smluvních pracovištích.

Materiální zabezpečení:

Učebny teoretického vyučování

Odborné učebny

Smluvní pracoviště pro žáky (každoroční aktualizace podle potřeb)

9. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Cílem a posláním naší školy je připravovat absolventy pro náš regionální trh práce.

Za prioritního sociálního partnera považujeme rodiče žáků.

Dále škola spolupracuje s Obecním úřadem Oselce a dalšími obecními úřady v nejbližším okolí, s Městskými úřady v Nepomuku, v Blovicích, v Horažďovicích. Dalšími důležitými partnery školy jsou poskytovatelé sociálních v oblasti Plzeňského kraje.

Úzká vazba na níže uvedené instituce je výhodou při tvorbě ŠVP a přínosem pro naši pedagogickou práci.

Sociální partneři při tvorbě ŠVP:

Sociální a zdravotní centrum Letiny s.r.o.

Domov pro seniory Vlčice, příspěvková organizace

Domov Harmonie, centrum sociálních služeb Mirošov, příspěvková organizace

Domov klidného stáří v Žinkovech, příspěvková organizace

Úřady a instituce

Městský úřad Blovice

Úřad práce Plzeň

Hospodářská komora Plzeň

Je zřejmé, že v praxi se nejlépe uplatní ti nejlepší, ale je třeba zdůraznit, že každý žák je naším produktem. Proto všichni žáci oboru by měli být připraveni pro pracovní trh a tomu je nutné úzce se sociálními partnery spolupracovat. Pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s vedením školy se snaží trvale rozšiřovat kontakty a využívat je ve prospěch dalšího rozvoje školy i uplatnitelnost žáků na dynamicky se měnícím trhu práce. Za důležitou považují vzájemnou spolupráci s rodiči, s výchovným poradcem, s pracovištěm praktického vyučování.

Zpracovali:

Mg. Pavla Brunová

Bc. Alena Kubová

Bc. Renata Navrátilová

Mgr. Marie Michálková

Ing. Mgr. Pavlína Stehlíková

Ing. Ivana Šindelářová

Lenka Šeinerová

Ing. Vladimíra Thomaierová

Koordinátor:

Mgr. Pavla Brunová

10. Přílohy